

Møteinnkalling

Kontrollutvalget Rakkestad

Møtested: Rakkestad kommune, møterom 2

Tidspunkt: 19.09.2018 kl. 08.30

Eventuelle forfall meldes til Anita Rovedal, telefon 908 55 384, e-post
anirov@fredrikstad.kommune.no

Varamedlemmer møter etter nærmere avtale.

Rakkestad, 11.09.18

Vidar Storeheier
Leder
(sign.)

Sakliste

- PS 18/18   Protokoll fra kontrollutvalgsmøte 16.05.2018
- PS 18/19   Revisjonens oppdragsvurdering og oppdragsansvarlig revisors uavhengighet
- PS 18/20   Ressurser og tidsbruk 2018 - IØKR IKS
- PS 18/21   Overordnet revisjonsstrategi 2018
- PS 18/22   Revisjonsplan forvaltningsrevisjon 2019-2020
- PS 18/23   Rakkestad kontrollutvalg - Møteplan for 2. halvår 2018
- PS 18/24   Informasjon fra revisjonen
- PS 18/25   Eventuelt

Saksnr.: 2018/9817
Dokumentnr.: 1
Løpenr.: 135028/2018
Klassering: 510/128
Saksbehandler: Anita Rovedal

Møtebok

Behandlet av	Møtedato	Utvalgssaksnr.
Kontrollutvalget Rakkestad	19.09.2018	18/18

Protokoll fra kontrollutvalgsmøte 16.05.2018

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

Protokoll fra kontrollutvalget 16.05.2018 godkjennes

Rakkestad, 22.06.2018

Indre Østfold kontrollutvalgssekretariat IKS

Vedlegg

Ingen

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

Møteprotokoll fra kontrollutvalget 16.05.2018.

Vurdering

Møteprotokollen er godkjent pr e-post. Legges fram for formell godkjenning og signering.

Saksnr.: 2018/9817
Dokumentnr.: 5
Løpenr.: 137518/2018
Klassering: 510/128
Saksbehandler: Anita Rovedal

Møtebok

Behandlet av Kontrollutvalget Rakkestad	Møtedato 19.09.2018	Utvalgssaksnr. 18/19
---	-------------------------------	--------------------------------

Revisjonens oppdragsvurdering og oppdragsansvarlig revisors uavhengighet

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

Revisjonens oppdragsvurdering og brev til kontrollutvalget om vurdering av oppdragsansvarlig revisors uavhengighet, tas til orientering.

Rakkestad, 07.09.2018
Indre Østfold kontrollutvalgssekretariat IKS

Vedlegg

- Oppdragsvurdering Rakkestad kommune
- Brev av 16.05.2018 til kontrollutvalget fra Indre Østfold Kommunerevisjon IKS om vurdering av oppdragsansvarlig revisors uavhengighet.

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

Ingen

Saksopplysninger

Kontrollutvalgets påseansvar overfor revisjonen omfatter bla å vurdere revisors oppdragsvurdering og uavhengighetserklæring.

Kontrollutvalget skal hvert år motta en skriftlig egenvurdering av revisors uavhengighet, jfr. revisjonsforskriften § 15. Oppdragsansvarlig revisor skal vurder egen uavhengighet i forhold til krav i kommuneloven § 79 og forskrift om revisjon § 12 om krav til vandel.

Videre legger IØKR IKS fram oppdragsvurdering for den enkelte kommune, hvor uavhengighet og objektivitet, kapasitet og kompetanse er vurdert ut fra revisjonsstandardene ISA 200 pkt 14, 220 pkt 11 og pkt 14. Revisjonen har vurdert «*at kapasitet og kompetanse er til stede for å utføre revisjonen i Våler kommune på en god måte, både for regnskapsrevisjonen og forvaltningsrevisjonen*»

Oppdraget for eierkommunene beskrives slik:

Det skal avgis en revisors beretning for regnskapets riktighet og at regnskapet er i overenstemmelse med lover og god regnskapsskikk. Det skal også utarbeides forvaltningsrevisjonsrapporter som bygger på, og måles opp mot bestemmelser i lover og forskrifter samt standard for forvaltningsrevisjon RSK 001.

Vurdering

Sekretariatet anbefaler at kontrollutvalget tar revisors oppdragsvurdering og brev om vurdering av oppdragsansvarlig revisors uavhengighet til orientering.

Indre Østfold Kommunerevisjon IKS		Klientnr.: Rakkestad kommune	Arkiv: 14.1.21
Oppdrag:	Rakkestad kommune	Utarbeidet dato/sign.: 16/05/2018/RITELS	År: 2018
Enhet:	Regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon	Gjennomgått dato/sign.:	Side: 1
Sak:	OPPDRAGSVURDERING		
Oversikt over team og timebudsjett			
Ansvarlig revisor:	<i>Rita Elnes</i>	Timer:	
	<i>Kontaktperson: Inger Marie Karlsen-Moum</i>		
Medarbeider(e):	<i>RR team; Svend-Harald Klavestad</i>	Timer:	
	<i>Sabri Mousa,</i>		
	<i>Unni Torp, Jehona Rukiqi,</i>		
	<i>Lene Eilertsen og Bjørn Karlsen</i>		
	<i>FR team;</i>		
	<i>Sten Morten Henningsmoen, Casper Støten og</i>		
	<i>Frank Willy Vindløv Larsen.</i>		
			1 391 timer (787 RR/604 FR)
Vurdering av uavhengighet og objektivitet, jf. ISA 200 pkt 14 og ISA 220 pkt. 11			
<i>Revisjonen blir utført etter god revisjonsskikk. Medarbeidere på oppdraget er vurdert i forhold til krav i pkt. 11 i ISA 220. Det er vurdert slik at sammensetningen på teamet ikke bryter mot noen av punktene i standarden.</i>			
Vurdering av kapasitet og kompetanse, jf. ISA 220 pkt. 14			
<i>Det vurderes slik at kapasitet og kompetanse er tilstede for å utføre revisjonen i Rakkestad kommune på en god, både for regnskapsrevisjonen og forvaltningsrevisjonen.</i>			
Hva består oppdraget av, spesielle vilkår for oppdraget eller avtale, jf. ISA 220 pkt.15			
<i>Det skal avgis en revisors beretning for regnskapets riktighet og at regnskapet er i overenstemmelse med lover og god regnskapsskikk. Det skal også utarbeides forvaltningsrevisjonsrapporter som bygger på, og måles opp mot bestemmelser i lover og forskrifter samt standard for forvaltningsrevisjon RSK 001.</i>			
Skal det sendes engasjementsbrev eller inngås særskilt avtale? Jf. ISA 210 pkt. 9, 10, 11 og 12			
	Ja / nei		
	<i>Nei</i>		
	Hvis nei, begrunnelse:		
<i>Det var sendt engasjementsbrev til <u>alle</u> kommunene i Østfold fra det selskapet vi ble fisjonert fra (Østfold kommunerevisjon). Ved oppstart av nytt selskap IØKR fra 01.01.02 ble oppdraget (innhold og arbeidsdeling) behandlet i eierkommunene i forbindelse med oppdeling i revisjon og sekretariat. Det ble ikke skrevet nye engasjementsbrev nettopp med bakgrunn i foran nevnte resonnement.</i>			

Til kontrollutvalget i Rakkestad kommune

Vurdering av oppdragsansvarlig revisors uavhengighet i forhold til Rakkestad kommune

Innledning

I henhold til Forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner § 12 skal oppdragsansvarlig revisor for kommuner ha ført en hederligandel. Oppfølging av dette kravet tilligger kontrollutvalget, jamfør merknader til nevnte bestemmelse.

I følge Forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner § 15 skal oppdragsansvarlig revisor hvert år, og ellers ved behov, avgi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget. Krav til uavhengighet og objektivitet gjelder også for revisors medarbeidere, men det er kun oppdragsansvarlige revisorer som plikter å legge fram en skriftlig vurdering for kontrollutvalget.

Lovgivningsmessige krav til revisors uavhengighet

Følgende fremgår av kommuneloven § 79:

Den som foretar revisjon for en kommune eller fylkeskommune kan ikke ivareta revisjons- og kontrolloppdrag for kommunen eller fylkeskommunen dersom revisor eller dennes nærstående har en slik tilknytning til revidert eller kontrollert virksomhet, dens ansatte eller tillitsmenn, at dette kan svekke revisors uavhengighet og objektivitet. Som nærstående regnes

- a) ektefelle og en person som vedkommende bor sammen med i ekteskapsliknende forhold
- b) slektninger i rett oppstigende eller nedstigende linje og søsken, og deres ektefeller eller personer som de bor sammen med i ekteskapsliknende forhold og
- c) slektninger i rett oppstigende eller nedstigende linje og søsken til en person som nevnt under bokstav a.

Det samme gjelder dersom det foreligger særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til revisors uavhengighet og objektivitet ved gjennomføring av oppgavene. Ansettelse som revisor i kommunen eller fylkeskommunen, eller i en interkommunal samarbeidsordning, medfører ikke i seg selv at revisoren mangler nødvendig uavhengighet og objektivitet.

Krav til uavhengighet er nærmere spesifisert i Forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner § 13.

Revisor kan etter denne forskrift ikke inneha andre stillinger hos kommunen eller fylkeskommunen eller i virksomhet som den kommunen eller fylkeskommunen deltar i ved siden av revisoroppdraget.

Revisor kan ikke være medlem av styrende organer i virksomhet som kommunen eller fylkeskommunen deltar i.

Revisor kan ikke delta i, eller ha funksjoner i annen virksomhet når dette kan føre til at vedkommendes interesser kommer i konflikt med interessene til oppdragsgiverne eller på annen måte er egnet til å svekke tilliten til den som foretar revisjon.

Indre Østfold Kommunerevisjon IKS

Adresse: Industriveien, 6, 1890 Rakkestad Tlf.: 69 22 31 10 Telefaks: 69 22 31 21
E-post: iokr@fredrikstad.kommune.no
Bankkontonr.: 1050 13 47294 Organisasjonsnr.: 984 045 840 MVA

I tillegg er det følgende begrensninger ved gjennomføring av oppgaver, jf. Forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner § 14:

- revisor kan ikke utføre rådgivnings- eller andre tjenester der dette er egnet til å påvirke eller reise tvil om revisors uavhengighet og objektivitet
- revisor kan ikke yte tjenester som hører inn under den revisjonspliktiges (dvs kommunens) egne ledelses- og kontrolloppgaver
- revisor kan ikke opptre som fullmektig for den revisjonspliktige, unntatt ved bistand i skattesaker etter domstoloven.

Oppdragsansvarlig revisors vurdering av uavhengighet

Pkt 1: Ansettelsesforhold	Undertegnede har ikke ansettelsesforhold i andre stillinger enn i Indre Østfold kommunerevisjon IKS.
Pkt 2: Medlem i styrende organer	Undertegnede er ikke medlem av styrende organ i noen virksomhet som Rakkestad kommune deltar i.
Pkt 3: Delta eller inneha funksjoner i annen virksomhet, som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit	Undertegnede deltar ikke i eller innehar funksjoner i annen virksomhet som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit til rollen som revisor.
Pkt 4: Nærstående	Undertegnede har ikke nærstående som har tilknytning til Rakkestad kommune som har betydning for uavhengighet og objektivitet.
Pkt 5: Rådgivnings- eller andre tjenester som er egnet til å påvirke revisors habilitet	<p>Før slike tjenester utføres, foretas en vurdering av rådgivningens eller tjenestens art i forhold til revisors uavhengighet og objektivitet. Dersom vurderingen konkluderer med at utøvelse av slik tjeneste kommer i konflikt med bestemmelsen i forskriften § 14, skal revisor ikke utføre tjenesten. Hvert enkelt tilfelle må vurderes særskilt.</p> <p>Revisor besvarer løpende spørsmål/henvendelser som er å betrakte som veiledning og bistand og ikke revisjon. Paragrafen sier at også slike veiledninger må skje med varsomhet og på en måte som ikke binder opp revisors senere revisjons- og kontrollvurderinger.</p> <p>Undertegnede har ikke ytet rådgivnings- eller andre tjenester overfor Rakkestad kommune som kommer i konflikt med denne bestemmelsen.</p>

Pkt 6: Tjenester under kommunens egne ledelses- og kontrollopgaver	Undertegnede har ikke ytet tjenester overfor Rakkestad kommune som hører inn under kommunens egne ledelses- og kontrollopgaver.
Pkt 7: Opptre som fullmektig for den revisjonspliktige	Undertegnede opptrer ikke som fullmektig for Rakkestad kommune.
Pkt 8: Andre særegne forhold	Undertegnede kjenner ikke til andre særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til uavhengighet og objektivitet.

Rakkestad, 16. mai 2018

Rita Elnes

Oppdragsansvarlig revisor, Indre Østfold Kommunerevisjon IKS

Saksnr.: 2018/9817
Dokumentnr.: 4
Løpenr.: 137500/2018
Klassering: 510/128
Saksbehandler: Anita Rovedal

Møtebok

Behandlet av Kontrollutvalget Rakkestad	Møtedato 19.09.2018	Utvalgssaksnr. 18/20
---	-------------------------------	--------------------------------

---

Ressurser og tidsbruk 2018 - IØKR IKS

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

Planlagte ressurser og tidsforbruk 2018 for Rakkestad kommune – IØKR IKS, tas til orientering.

Rakkestad, 07.09.18

Indre Østfold kontrollutvalgssekretariat IKS

Vedlegg

- Planlagte ressurser og tidsforbruk 2018, Rakkestad kommune», datert 16.05.2018

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

- Selskapsavtale for IØKR IKS
- Plan for forvaltningsrevisjon 2017-2018
- Kommunestyrevedtak 09.02.17 sak 2/17- Plan for forvaltningsrevisjon 2017-2018
- Overordnet revisjonsstrategi 2018
- Plan for Selskapskontroll 2017-2020

Saksopplysninger

Påseansvaret overfor revisjonen er en sentral oppgave for kontrollutvalget, jfr. forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner § 4. Utover at revisjonen rapporterer til kontrollutvalget i møtene i fast sak «Informasjon fra revisjonen», legges dokumentene *Planlagte ressurser og tidsforbruk, Revisjonsstrategi, Oppdragsvurdering og Oppdragsansvarlig revisors uavhengighetserklæring* fram for kontrollutvalget slik at kontrollutvalgets påseerolle kan utøves.

I praksis vil det si at kontrollutvalget gjennom dialog og rapportering må danne seg en oppfatning av om kommunen har en forsvarlig revisjonsordning.

Kontrollutvalgets påseansvar innebærer å påse at:

- Revisjonen skjer i samsvar med lover, regler og god kommunal regnskapsskikk
- At revisor oppfyller krav til uavhengighet og kvalifikasjoner
- At revisjonen følger eventuelle avtaler inngått mellom revisor og kontrollutvalget

- At det årlig blir utført forvaltningsrevisjon
- At forvaltningsrevisjon skjer i henhold til regelverkets krav
- At det gjennomføres selskapskontroll

Revisor har det faglige ansvaret for revisjonens utførelse, men kontrollutvalget skal ha en oppfatning av om revisjonen utføres i tråd med lover, forskrifter, god revisjonsskikk og eventuelle instruksjoner eller avtaler mellom revisor og kontrollutvalget.

Kontrollutvalgets påseansvar omfatter ikke faglig vurdering av revisjonens utførelse, revisor bærer selv det faglige ansvaret for gjennomføringen av revisjonen. Det er også opp til revisor å definere innholdet i og omfanget av revisjonsarbeidet.

Revisjonen legger fram dokumentet «*Planlagte ressurser og tidsforbruk 2018*». Dokumentet gir en fremstilling over samlede ressurser, oppgaver og planlagt tidsbruk i revisjonsselskapet og i den enkelte eierkommune. Tekstdelen i planen er innholdsmessig identisk som for 2017, med et par små unntak. Nytt for 2018 er oppstillingen *Andre oppgaver blant ansatte; 150 timer* og at selskapskontroll er flyttet fra regnskapsrevisjon til forvaltningsrevisjon. Imidlertid er det gjort en betydelig reduksjon og omfordeling av ressursbruk, uten at endringene er redegjort for i dokumentet.

Sammenliknet med foregående år er det totale antall timer til bruk ute i kommunene (vist som *Sum eksterne timer* i pkt 2.1 i planen) redusert med 1986 timer mot «*Sum eksterne timer*» i 2017, en reduksjon på ca 12%. Samtlige eierkommuner har fått en reduksjon i timer til revisjon, Rakkestad kommune på omlag 18% sammenliknet med 2017. Se tabell under:

Rakkestad kommune	2017	2018	Reduksjon i timer	Reduksjon i % (Reduksjon av totalen)
Regnskapsrevisjon	1064	787	277	26% (16,2%)
Forvaltningsrevisjon	645	604	41	6,4% (2,4%)
Selskapskontroll	Inkl. i regnskap	Inkl. i forvaltning		
Totalt	1709	1391	318	18,6%

For forvaltningsrevisjon avviker timetallet for 2018 med kommunestyrets vedtak i sak om *Revisjonsplan – forvaltningsrevisjon 2017-2018*.

I plan for selskapskontroll 2017-2020 er det ikke oppgitt tidsressurs for prosjektene. Tidsbruk på de enkelte prosjekter vil variere, men etablert norm tilsier at i gjennomsnitt tar en "typisk" forvaltningsrevisjon noe over 280 timer og en eierskapskontroll noe over 85 timer (Nordlandsforskning 2009 – *Forvaltningsrevisjon og selskapskontroll som verktøy i kommunal egenkontroll*).

I forslag til *Plan for forvaltningsrevisjon 2019-2020* skriver revisjonen om timeressursene at «*Dette er timer til overordnet analyse, plan for forvaltningsrevisjon, utarbeidelse av prosjektbeskrivelser, gjennomføring av forvaltningsrevisjonsprosjekter og gjennomføring av oppfølging av forvaltningsrevisjonsprosjektene og selskapskontroller. I disse timene ligger også behandling i kontrollutvalg og kommunestyret*».

Tidsbruk til fellesråd/sokn, selskaper, administrasjon og ledelse har de samme ressurser som i fjor.

Revisjonen har på forespørsel fra sekretariatet svart på spørsmål om bakgrunnen for nedgangen. Revisjonen la fram beregningsmodell med forklaring. Revisjonen forklarer at

timer pr. årsverk er endret fra 1900 timer pr årsverk til 1400 timer. Dette gjør at 2017 og 2018 tallene ifølge revisjonen ikke er sammenlignbare. Revisjonen har videre opplyst til sekretariatet at beregningen for timer i 2018 gir et mer realistisk bilde av tidsbruken. Beregning av timer ut til den enkelte kommune baserer seg på en ny tidsberegningsmodell hvor eierkommunenes økonomiske bidrag inn i selskapet gir et gitt antall timer til revisjon i den enkelte kommune. Eierkommunens økonomiske bidrag til selskapet er pr. nå basert på grunnbeløp og befolkningstall.

Vurdering

Slik sekretariatet leser selskapsavtalen skal Indre Østfold Kommunerevisjon IKS levere en «totalpakke» til eierkommunene. I selskapsavtalen står det følgende under pkt. 1.4, Selskapets formål:

«Selskapet skal utføre revisjon i og ha tilsyn med de deltagende kommuner i henhold til kommunelovens § 78 og tilhørende forskrifter om revisjon og kontrollutvalg.» (s.2)

Det vil være både praktisk og nødvendig for revisjonsselskapet å fordele sine ressurser mellom kommunene etter en gitt fordelingsnøkkel. Det er også opp til revisjonen selv å definere innholdet i og omfanget av revisjonsarbeidet. Imidlertid er beskrivelsen av hvilke tjenester som skal leveres identiske i år som i fjor, samtidig som tidsressursene til revisjon har gått ned. Revisjonen har opplyst at selskapet har samme stillingshjemler, eierkommuner og selskapsavtale som foregående år.

Revisjonen opplyser at de jobber med å få på plass en ny prismodell fra 2020 som tar hensyn til faktisk ressursbruk, og viser videre til at selskapskontroll nå er lagt under forvaltningsrevisjon, derav er det i flg. revisjonen flere timer *relativt sett* til forvaltningsrevisjon kontra regnskapsrevisjon i 2018 vs 2017.

Sekretariatet vurderer dokumentet «*Planlagte ressurser og tidsforbruk 2018*» som noe mangelfullt da revisjonen har gjort en betydelig reduksjon og omfordeling av ressursbruk, uten at endringene er redegjort for i dokumentet. Sekretariatet har gitt revisjonen mulighet til å redigere dokumentet, men fått til svar at revisjonen finner det lite hensiktsmessig.

Revisjonen vil være til stede i møtet og kan svare på eventuelle spørsmål fra kontrollutvalget.

Vedlegg 2

Oversikt over tjenesteleveranse IØKR IKS:

- 1. Regnskapsrevisjon - løpende revisjon og årsoppgjørrevisjon**
  - a. Revisjonsstrategi, kartlegging/testing intern kontroll og regnskapsbekreftelse
    - i. Lønnsområdet
    - ii. Innkjøpsområdet
    - iii. Driftsmiddelområdet (investeringer)
    - iv. Finansområdet
    - v. Overføringer
    - vi. Salgsområdet
    - vii. Likviditetsområdet
  - b. Evaluering og oppfølging
- 2. Forvaltningsrevisjon**
  - a. Overordnet analyse
  - b. Utarbeidelse av prosjektbeskrivelser
  - c. Revisjonsplan
  - d. Forvaltningsrevisjonsprosjekter
  - e. Oppfølgingsrapporter
  - f. Spørreundersøkelser (Questback)
  - g. Kurs/foredrag
- 3. Revisors uttalelse, attestasjon av prosjektregnskap - refusjonskrav**
  - a. Staten og andre instanser krever attestasjon av kommunens bruk av eksterne midler
- 4. Attestasjon av moms. kompensasjon**
  - a. Kommuner
  - b. Kirkelige fellesråd/menighetsråd
  - c. Interkommunale selskaper
  - d. Barnehager
- 5. Gjennomføring av selskaps-/eierskapskontroller**
  - a. Offentlig heleide AS og IKS i eierkommunene
- 6. Revisjon av andre regnskaper (egne retts-subjekter)**
  - a. Kirkelige fellesråd/menighetsråd
  - b. Interkommunale selskaper
  - c. Stiftelser
  - d. Fond
  - e. Legater

- f. Foreninger
- g. UI-regnskaper
- h. Interreg prosjekter

7. Rådgiving

8. Kurs

- a. Interne og eksterne kurs

9. Deltakelse i møter

- a. Den enkelte kommune – kontrollutvalg og kommune-/bystyre
- b. Samordningsforum – Fylkesmannen i Østfold
- c. Andre, på forespørsel
  - i. Rådmannsforum, Regionrådet ol.

Rita Elnes
Distriktsrevisor

Svend-Harald Klavestad
Fagansvarlig regnskapsrevisor

Unni Torp
Regnskapsrevisor

Lene Eilertsen
Regnskapsrevisor

Inger Marie Karlsen-Moum
Regnskapsrevisor

Sabri Mousa
Regnskapsrevisor

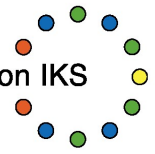
Jehona Rukiqi for Bjørn Karlsen
Regnskapsrevisor

Frank Willy Vindløv Larsen
Konst. fagansvarlig forvaltningsrevisor

Sten Morten Henningsmoen
Forvaltningsrevisor

Casper Støten
Forvaltningsrevisor

Anita Dahl Aannerød
Permisjon

Planlagte ressurser og tidsforbruk 2018

Regnskapsrevisjon
Forvaltningsrevisjon
Selskapskontroll

Rakkestad kommune

2018

INNHALDSFORTEGNELSE:

1. INNLEDNING:	2
1.1 Dokumentets formål	2
1.2 Revisjonsselskapet	2
2 RESSURSER	2
2.1 Stillingshjemler og samlet ressurs	2
2.2 Tidsressurser i Rakkestad kommune	2
2.3 Organisasjonskart	2
2.4 Kompetanse	3
2.5 Uavhengighet	3
3 ARBEIDSOPPGAVER	3
3.1 Kommunelovens bestemmelser	3
3.2 Nærmere om revisjonens arbeidsoppgaver	3
3.3 Oversikt over tjenesteproduksjonen i IØKR	4
4 OPPSUMMERING	4
VEDLEGG;	
1. Organisasjonskart per – 14.05.2018	
2. Tjenesteleveranser, IØKR IKS	

1. INNLEDNING:

1.1 Dokumentets formål

Hovedformålet med dette dokumentet er å gi en oversiktlig dokumentasjon over samlede ressurser oppgaver og tidsforbruk i revisjonsselskapet og i den enkelte eierkommune. En mer detaljert gjennomgang av risikovurdering, vesentlighet, ressurser, forvaltningsrevisjonsprosjekter og selskapskontroll, er å finne i følgende dokumenter:

- "Overordnet revisjonsstrategi" planperiode 01.04.2018 til 31.03.2019
- "Revisjonsplan for forvaltningsrevisjon" planperiode 2017-2018 (planen ble vedtatt høsten 2016)
- "Plan for selskapskontroll" planperiode 2017-2020 (planen ble vedtatt høsten 2016)

Dokumentene er obligatoriske for hver kommune.

1.2 Revisjonsselskapet

Indre Østfold Kommunerevisjon IKS (IØKR IKS), er et selskap etablert for å levere revisjonstjenester, til eierkommunene Aremark, Askim, Eidsberg, Hobøl, Marker, Rakkestad, Rømskog, Skiptvet, Spydeberg, Trøgstad og Våler. Selskapet har kontorsted i Rakkestad og vår adresse er Industriveien 6, 1890 Rakkestad.

Selskapet leverer regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og selskapskontroll.

2 Ressurser

2.1 Stillingshjemler og samlet ressurs

Revisjonsselskapet har 11 årsverk. Det er for tiden 5 kvinner og 6 menn. Planlagt total ressurs for 2018 er:

Timer regnskapsrevisjon kommuner	totalt	6 850	timer
Timer forvaltningsrevisjon/selskapskontroll kommuner	totalt	5 255	timer
Timer fellesråd/sokn og selskaper	totalt	1 375	timer
Timer administrasjon/ledelse	totalt	1 340	timer
<u>Andre oppgaver blant ansatte</u>	<u>totalt</u>	<u>150</u>	<u>timer</u>
<u>Sum eksterne timer</u>	<u>totalt</u>	<u>14 970</u>	<u>timer</u>

Selskapet selv, og standardene vi arbeider etter, setter strenge krav til intern kvalitetskontroll, jfr. standarden ISQC-1. Begge fagområdene, forvaltningsrevisjon og regnskapsrevisjon, har innarbeidet i sine planer, ressurser til intern kvalitetssikring. I tillegg timer til obligatorisk faglig oppdatering, reisetid ol.

2.2 Tidsressurser i Rakkestad kommune

Tidsressurs i Rakkestad kommune revisjonsåret 2018

Revisjon av kommuneregnskapet	787 timer
<u>Forvaltningsrevisjon/selskapskontroll</u>	<u>604 timer</u>
<u>Totalt tid</u>	<u>1 391 timer</u>

2.3 Organisasjonskart

Se vedlegg 1 til dette dokument

2.4 Kompetanse

Revisjonsenheten har samlet kompetanse som dekker de lovpålagte oppgaver innen revisjon, forvaltningsrevisjon og selskapskontroll. Våre ansatte har utdanning innen revisjon, statsvitenskap, psykologi, samfunnsgeografi, spesialpedagogikk og økonomi. Alle ansatte innen forvaltningsrevisjon har kompetanse i generell og spesiell forvaltningsrett. Våre ansatte innehar samlet mange års real kompetanse innen offentlig revisjon. Oppdragsansvarlig revisor plikter å gjennomføre minst 105 timer med faglig ajourhold i løpet av hver 3-års periode. Øvrige ansatte skal i løpet av samme periode ha minst 63 timer til etter- eller videreutdanning.

2.5 Uavhengighet

KL § 79 og forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner mv. kap. 6 omhandler krav til revisors uavhengighet og objektivitet. Kravet til uavhengighet og objektivitet gjelder alle som foretar revisjon. Det påhviler derfor alle som utfører revisjon å foreta en løpende vurdering av sin uavhengighet. Bestemmelsene gjelder alle som utfører revisjon for kommunen.

Indre Østfold Kommunerevisjon IKS har etablert rutiner som sikre at alle ansatte har fokus på sin egen uavhengighet til de oppdrag som den enkelte reviderer. Selskapet har fokus på vår væremåte og oppførsel, som sikrer profesjonalitet og objektivitet opp mot våre oppdragsgivere. Det er etablert etiske retningslinjer og varslingsrutiner.

Uavhengigheten til oppdragsansvarlig revisors og de revisorer som arbeider opp mot Rakkestad kommune er vurdert og funnet i orden. Egenvurderingen av oppdragsansvarlig revisor (distriktsrevisor), legges frem for kontrollutvalget til behandling i 2018.

3 Arbeidsoppgaver

3.1 Kommunelovens bestemmelser

I kommunelovens § 78 heter det bl.a.

- Revisjon av kommunal og fylkeskommunal virksomhet skal skje i henhold til god kommunal revisjonsskikk.
- Revisjonsarbeidet skal omfatte regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon.

Egne bestemmelser om selskapskontroll finner man i kommunelovens § 80.

3.2 Nærmere om revisjonens arbeidsoppgaver

Revisjonens arbeidsoppgaver kan kort oppsummeres slik:

- Regnskapsrevisjon
  - Vurdering av økonomisk intern kontroll
  - Regnskapsbekreftelse
  - Misligheter
- Forvaltningsrevisjon innebærer å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak og forutsetninger, herunder:
  - Forvaltningen bruker ressurser til å løse oppgaver som samsvarer med kommunestyrets vedtak og forutsetninger,
  - Forvaltningens ressursbruk og virkemidler er effektive i forhold til målene som er satt på området,
  - Regelverket etterleves,

- Forvaltningens styringsverktøy og virkemidler er hensiktsmessige,
- Beslutningsgrunnlaget fra administrasjon til de politiske organ samsvarer med offentlige utredningskrav,
- Resultatene i tjenesteproduksjon er i tråd med kommunestyrets forutsetninger og/eller om resultatene for virksomheten
- Selskapskontroll:
  - Er et middel for å påse at forvaltningen av kommunens eierinteresser fungerer tilfredsstillende i henhold til kommunestyrets vedtak og forutsetninger og i henhold til aktuelle lover og regler.
- Eierskapskontroll:
  - Er å kontrollere om den som utøver kommunens eierinteresser, utøver myndigheten slik det er fastsatt i den aktuelle virksomhetsloven samt ivaretar kommunens interesser i samsvar med kommunestyrets vedtak og forutsetninger.
- Representere i kontrollutvalg og kommunestyre.

3.3 Oversikt over tjenesteproduksjonen i IØKR

Spesifikasjon av tjenesteproduksjon, Se vedlegg 2.

4 OPPSUMMERING

Hovedressursene i vår tjenesteproduksjon er knyttet til de forutsetninger som ligger til grunn for vedtatt budsjett. Selskapet har til en hver tid fokus på effektiv ressursbruk og kostnadsbesparelser. Ressursbruken planlagt i dokumentene plan for forvaltningsrevisjon, overordnet revisjonsstrategi for regnskapsrevisjonen og plan for selskaps- og eierskapskontroll vil gjennom året være til faglige vurdering. Hvis spesielle forhold skulle oppstå vil omprioriteringer blir gjort innfor de ressurser som er planlagt, og iht til de faglige standarder som settes til vårt arbeid.

Rakkestad, 16. mai 2018

Rita Elnes
Distriktsrevisor

Saksnr.: 2018/9817
Dokumentnr.: 6
Løpenr.: 138168/2018
Klassering: 510/128
Saksbehandler: Anita Rovedal

Møtebok

Behandlet av Kontrollutvalget Rakkestad	Møtedato 19.09.2018	Utvalgssaksnr. 18/21
---	-------------------------------	--------------------------------

Overordnet revisjonsstrategi 2018

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

Overordnet revisjonsstrategi 2018 – Rakkestad kommune tas til orientering.

Rakkestad, 07.09.2018
Indre Østfold kontrollutvalgssekretariat IKS

Vedlegg

- Overordnet revisjonsstrategi 2018 - Rakkestad kommune

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

- Forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner mv FOR -2004-06-15-904
- Forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner FOR – 06-15-905
- Revisjonsstandard ISA 300 og Revisjonsstandard ISA 315

Saksopplysninger

Revisor skal på bakgrunn av bestemmelser i lov, forskrift og anvendt revisjonsmetodikk planlegge revisjonsarbeidet slik at revisjonen blir utført på en effektiv og faglig sikker måte.

Overordnet revisjonsstrategi skal bidra til å sikre at:

- Viktige revisjonsområder blir satt i fokus (Risiko og vesentlighet)
- Mulige problemer / områder identifiseres så tidlig som mulig
- Det tilegnes tilstrekkelig kunnskap om kommunes virksomhet

Revisjonsstrategien beskriver type og omfang av revisjonshandlinger til de ulike revisjonsområdene. Handlingene utarbeides på grunnlag av revisors vurdering av risiko og vesentlighet. Revisjonen har vurdert det totale vesentlighetsnivået i kommunen til middels.

Selskapskontroll er flyttet fra regnskapsrevisjon til forvaltningsrevisjon. Totalt antall timer til regnskapsrevisjon i kommunen er for 2018 787 timer, en nedgang på 277 timer fra 2017. Planen gjelder fra 01.04.2018 til 31.03.2019.

Vurdering

Det vises til innhold og vurderinger i «*Overordnet revisjonsstrategi 2018 Rakkestad kommune*». Revisjonsstrategien anses å oppfylle kravene for sikre at obligatoriske oppgaver blir utført og for å kunne bekrefte regnskapet og avgi revisors beretning.

Revisjonen vil være til stede i møte og kan svare på eventuelle spørsmål fra utvalget.

***OVERORDNET
REVISJONSSTRATEGI
2018***

RAKKESTAD KOMMUNE

INNHOLDSFORTEGNELSE:

1.	FORMÅL	3
2.	TIDSPERIODEN DEN OVERORDNEDE REVISJONSSTRATEGIEN OMFATTER	3
3.	KOMMUNENS INNDELING I ENHETER	3
4.	RESSURSER	4
4.1	Personellmessige ressurser	4
5.	ANALYTISK KONTROLL	4
6.	VURDERING AV RISIKO/VESENTLIGHET – PRIORITERINGER (GENERELL RISIKOANALYSE)	5
6.1	Generell risikoanalyse	5
6.2	Vesentlighet	9
7.	GENERELT TIL DE ULIKE REVISJONSOMRÅDER	9
7.1	LØNNSOMRÅDET	9
7.2	INNKJØPSOMRÅDET	10
7.3	INVESTERINGS-/DRIFTSMIDDELOMRÅDET	10
7.4	FINANSOMRÅDET	11
7.5	OVERFØRINGSOMRÅDET	11
7.6	SALGSOMRÅDET	12
7.7	LIKVIDOMRÅDET	12
7.8	ÅRSOPPGJØR	12
7.9	ANNET	13
8.	BUDSJETT- OG VEDTAKSOPPFØLGING	13
9.	ATTESTASJONER	13
10.	OPPSUMMERING	14

1. FORMÅL

I henhold til ISA 300 – "Planlegging av revisjon av et regnskap", skal kommunerevisor sikre at obligatoriske oppgaver blir utført og at arbeidet skjer på en måleffektiv og rasjonell måte. Med planlegging av revisjonen menes utarbeidelse av en overordnet revisjonsstrategi for oppdraget samt utarbeidelse av en revisjonsplan for å redusere revisjonsrisikoen til et akseptabelt nivå. Planleggingen skal omfatte alle oppdrag, enheter og områder, og bidra til at risikoområder blir avdekket så tidlig som mulig og viet nødvendig oppmerksomhet slik at det utføres effektive og rasjonelle revisjonshandlinger i tilstrekkelig omfang. Videre skal planleggingen bidra til å sikre de nødvendige ressurser og en god oppgavefordeling.

I henhold til ISA 315 – "Identifisering og vurdering av risikoen for vesentlig feilinformasjon gjennom forståelse av enheten og dens omgivelser", må revisor ved revisjon av årsregnskap opparbeide seg en forståelse av kommunen og dens omgivelser, herunder kommunens interne kontroll, som er tilstrekkelig til å identifisere og vurdere risikoene for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten den skyldes misligheter eller feil, og tilstrekkelig til å utforme og utføre videre revisjonshandlinger. For eksempel benytter revisor slik kunnskap ved vurdering av iboende risiko og kontrollrisiko.

Gjennom vurdering av risikoen for vesentlig feilinformasjon på regnskapsnivå (samlebegrep for iboende risiko og kontrollrisiko) gir revisor prioriteringer for disponering av ressursene for de enkelte revisjonsområder og enheter. Revisor skal påse at planleggingen sikrer at alle virksomheter revideres på en betryggende måte innenfor et planlagt og dokumentert intervall. Syklus/matrise for planlegging av revisjonsoppdraget kan benyttes til dette formålet.

2. TIDSPERIODEN DEN OVERORDNEDE REVISJONSSTRATEGIEN OMFATTER

Planperioden er 1. april 2018 - 31. mars 2019.

3. KOMMUNENS INNDELING I ENHETER

Det er tatt utgangspunkt i hvilken inndeling kommunen selv har gjort i sitt budsjett og regnskap (regnskapsskjema 1B).

Rakkestad kommune er inndelt i følgende områder:

- Fellesutgifter og –inntekter
- Rådmannen team
- Stabsavdelinger
- NAV
- Skole
- Barnehage
- Kommunikasjon og kultur
- Familiesenter
- Skautun rehabiliterings- og omsorgssenter
- Hjemmebaserte tjenester
- Bo- og aktivitetstjenester
- Teknikk, miljø og landbruk
- Næringstiltak
- Kirker og trossamfunn

4. RESSURSER

4.1 Personellmessige ressurser

- Inger Marie Karlsen-Moum – Kontaktperson
- Rita Elnes – Distriktsrevisor
- Svend-Harald Klavestad, Unni Torp, Lene Eilertsen, Sabri Mousa, Jehona Rukiqi – Medarbeidere

Totalt antall timer **787 timer**

Ressursinnsatsen omfatter i blant annet løpende revisjon, internkontroll, årsoppgjør, budsjettoppfølging, attestasjoner, deltagelse i kontrollutvalg, rådgivning, intern kvalitetskontroll og møter med klient, møter i kontrollutvalg og kommunestyre m.m.

Revisors ressurser og kvalifikasjoner:

Revisors ressurser og kvalifikasjoner er vurdert etter de krav som er satt i ISA 220. Etter vår gjennomgang er det vurdert at kapasitet mht. planlagte handlinger og nødvendige ressurser er tatt hensyn til i vårt rammeverk, og at kvalifikasjonene til våre medarbeidere blir opprettholdt gjennom faglig ajourhold og obligatoriske kurs. Dette gjør oss i stand til å utføre revisjonen av Rakkestad kommune på en faglig korrekt og god måte. For øvrig viser vi til dokumentene *Oppdragsvurdering og Indre Østfold Kommunerevisjon IKS - Planlagte ressurser og tidsforbruk 2018*.

Revisors uavhengighet og objektivitet:

KL § 79 og forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner mv. kap. 6 omhandler krav til revisors uavhengighet og objektivitet. Kravet til uavhengighet og objektivitet gjelder alle som foretar revisjon. Det påhviler derfor alle som utfører revisjon å foreta en løpende vurdering av sin uavhengighet. Bestemmelsene gjelder alle som utfører revisjon for kommunen.

I følge revisjonsforskriften § 15 skal oppdragsansvarlig revisor hvert år, og ellers ved behov, avgi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget. Krav til uavhengighet og objektivitet gjelder også for revisors medarbeidere, men det er kun oppdragsansvarlige revisorer som plikter å legge fram en skriftlig vurdering for kontrollutvalget.

Uavhengigheten og objektiviteten til de revisorer som benyttes i Rakkestad kommune er vurdert og funnet i orden.

Indre Østfold Kommunerevisjon IKS har etablert rutiner som sikre at alle ansatte har fokus på sin egen uavhengighet til de oppdrag som den enkelte reviderer. Selskapet har fokus på vår væremåte og oppførsel, som sikrer profesjonalitet og objektivitet opp mot våre oppdragsgivere. Det er etablert etiske retningslinjer og varslingsrutiner.

5. ANALYTISK KONTROLL

Revisor må tidlig i revisjonsprosessen foreta en systematisk gjennomgang og analyse av sine kunnskaper og sin dokumentasjon. Bruk av analytiske kontrollhandlinger kan indikere forhold i kommunen som revisor ikke var klar over og som vil bidra til å vurdere risikoene for vesentlig feilinformasjon, slik at revisor kan fastsette typen, tidspunkt for utførelse og omfanget av ytterligere revisjonshandlinger, jf. ISA 520 - Analytiske kontrollhandlinger. På analytiske kontrollhandlinger anvendt som risikovurderingshandlinger benyttes det både økonomiske og ikke-økonomisk informasjon. Eksempel på slik informasjon:

Økonomisk informasjon:

- Budsjettet for det aktuelle år

- Inneværende års regnskap, så langt det er ført
- Økonomiplan
- Forrige års regnskap og budsjett
- Økonomiske oversikter i andre dokumenter (eks. i årsberetningen)
- Diverse Kostra-tall

Ikke-økonomisk informasjon:

- Årsberetninger
- Diverse plandokumenter
- Saksfremlegg og vedtak i politiske organer
- Nye lover, forskrifter, reglementer og lignende
- Dokumentasjon om fratreden og tiltreden i sentrale stillinger

Basert på informasjon fra disse og andre relevante kilder kan revisor tidlig bli oppmerksom på tegn til uheldig økonomisk utvikling, påfallende budsjettavvik, mulige rettsvister osv. Videre kan opplysningene gi grunnlag for å identifisere og beskrive risikoforhold. Den målbevisste analysen av slike forhold vil være av stor nytte i den generelle risikovurderingen.

6. VURDERING AV RISIKO/VESENTLIGHET – PRIORITERINGER (Generell risikoanalyse)

Vurderingene skal foretas med utgangspunkt i tidligere erfaringer med regnskapsmessige feil og en vurdering av den interne kontrollen basert på dens fem bestanddeler/komponenter; 1) kontrollmiljø, 2) risikovurderinger, 3) kontrolltiltak, 4) informasjon og 5) overvåking.

Et viktig prinsipp i internkontrollen er at nytten av kontrollen skal avveies mot kostnaden ved å gjennomføre den. Nesten enhver handling innebærer en risiko. Hensikten med den interne kontrollen er ikke nødvendigvis å unngå alle risiki, men å begrense dem til et nivå som er akseptabelt/økonomisk forsvarlig.

Det finnes ikke noen fasit på god intern kontroll. Revisor må derfor ha gode kunnskaper og erfaring for å kunne vurdere den enkelte kommunes interne kontroll. Revisor må skaffe seg tilstrekkelig kjennskap til kontrollmiljøet til å kunne vurdere ledelsens holdninger til, oppmerksomhet på og handlinger vedrørende internkontroll og dens betydning for virksomheten. Revisor har som regel et klart inntrykk av kontrollmiljøet, basert på erfaringer fra tidligere års revisjon og ledelsens reaksjoner på kontrollmessige problemer som revisor har avdekket og påpekt. Det vil ofte være tilstrekkelig å undersøke om det har vært endringer i kontrollmiljøet og i ledelsen og følge opp med samtaler med evt nye personer i ledelsen for å kartlegge deres holdninger.

Det går ikke noe klart skille mellom regnskapssystemet, kontrollmiljøet og kontrolltiltakene. Gjennom arbeidet med å skaffe seg kjennskap til regnskapssystemet og kontrollmiljøet vil revisor som oftest ha fått en relativt god oversikt over kontrolltiltakene. Det skyldes at mange av kontrolltiltakene er integrert i regnskapssystemet, og at en rekke kontrolltiltak som regel blir beskrevet for revisor under kartleggingen av kontrollmiljøet. Resultatet av kartlegging og vurdering av internkontrollen vil indikere nivået på kontrollrisikoen, som igjen får konsekvens for revisjonsmessig angrepsvinkel.

6.1 Generell risikoanalyse

De viktigste grunnlagene for den generelle risikovurderingen vil være revisors allmenne kunnskaper om oppdraget, analysen som allerede er gjennomført (se avsnitt 5) og erfaringene fra tidligere års revisjon. I henhold til ISA 315 – "Identifisering og vurdering av risikoene for vesentlige feilinformasjon gjennom forståelse av enheten og dens omgivelser",

må revisor opparbeide seg en forståelse av kommunen, herunder kommunens interne kontroll, som er tilstrekkelig til å identifisere og vurdere risikoene for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten skyldes misligheter eller feil, og tilstrekkelig til å utforme og utføre videre revisjonshandlinger. Revisor må videre skaffe seg tilstrekkelig kjennskap til regnskaps- og internkontrollsystemene til å kunne planlegge revisjonen og utvikle en effektiv revisjonsmessig angrepsvinkel. Revisor må anvende profesjonelt skjønn for å vurdere revisjonsrisikoen og for å utforme revisjonshandlinger som sikrer at den reduseres til et akseptabelt nivå.

Risikofaktorer	Revisjonens vurdering	Konklusjon Høy/ Middels/ Lav risiko
<p>Politisk og administrativ styring Eks.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Organisering - Rutinebeskrivelser - Arbeidsdeling - Intern opplæring - Personalpolitikk 	<p>Rakkestad er en kommune med 8 202 innbyggere (pr. 01.01.2018)</p> <p>Kommunen har bygget opp sitt politiske nivå etter en utvalgsmo­dell. De faste utvalgene har vedtaksmyndighet på sine områder. Saker av over- eller tverrsektoriell karakter behandles i formannskap og kommunestyre. Kommunestyret har 25 representanter, mens formannskapet har 9 representanter.</p> <p>Rakkestad kommunes administrative nivå er bygget opp med tre nivåer som består av:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Øverste ledernivå: Rådmannen 2. Strategisk nivå: Seksjonene 3. Operativt nivå: enhetene <p>Organisasjonsmodellen har stab- og støtteorganer – omfattende fem stabsenheter og legetjeneste – som er dirkete knyttet opp til det øverste ledernivået. I tillegg har dokument og forvaltning, personal og lønn og økonomi en ledelse som er på lik linje med seksjonslederne. Åtte seksjoner med sine operative enheter er direkte underlagt rådmannen og har fullmakter i henhold til arbeidsdelings- og delegasjonsreglementet. Seksjonene og stabsenhetene har ansvar for fag, personal og økonomi.</p> <p>Rakkestad er en mellomstor kommune som sysselsetter ca. 508 årsverk, med arbeidsdeling der det faller naturlig.</p> <p>Rakkestad kommune har besluttet å orientere seg interkommunalt og regionalt mot Nedre Glomma regionen. Kommunen gikk i 2018 inn i Nedre Glomma regionråd.</p>	Middels
<p>Sentrale personer Eks.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stabilitet/Gjennomtrekk - Kompetanse - Samarbeidsvilje - Erfaring - Holdninger til internkontroll/tidsfrister 	<p>Det har ikke vært utskiftninger på ansatte i sentrale stillinger de to siste årene.</p> <p>Kommunen har ansatt egen innkjøpsrådgiver som startet høsten 2017.</p> <p>Regnskaps- og lønningskontoret har høy kompetanse og er velfungerende, men sentral lønnsmedarbeider sluttet i starten på 2018.</p>	Middels/høy

	<p>Revisjonen er ikke kjent med at det er ansatt ny pr d.d.</p> <p>Oppfatningen revisor har er at de viser god samarbeidsvilje og har gode holdninger til intern kontroll.</p>	
<p>Aktiviteter og institusjoner Eks.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Omfanget av virksomheter - Spesielle akt./inst. - Nye aktiviteter/inst. 	<p>Aktivitetene består av ordinære kommunale oppgaver.</p> <p>Kommunen har gått ut av innkjøpssamarbeidet Indre Østfold fra nyttår. Kommunen har derfor ansatt egen innkjøpsrådgiver. Rakkestad går også ut av PP-Tjenesten for Indre Østfold 01.08.18 og kommunen starter opp egen PP-tjeneste.</p> <p>Samlet er investeringer i anleggsmidler budsjettert med ca. 77 mill. for 2018.</p> <p>De største investeringene som er budsjettert i 2018 er investeringer knyttet til Os skole, omsorgsboliger (BOAK) og kulturskole.</p> <p>Kommunen har høy lånegjeld som følge av store investeringer de siste tiår og betydelige ressurser er bundet opp i renter og avdrag på gjeld.</p>	Middels
<p>Regnskapsopplegg Eks.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Regnskapssystem - Rapporteringssystem - Bruk av undersystemer - Sentral/desentral føring 	<p>Rakkestad kommune bruker Visma Enterprise som økonomisystem, i forbindelse med regnskap, lønn (HRM) og fakturering. Det er direkte overvelt fra lønnsystemet og faktureringssystemet til regnskapssystemet. Alle føringer skjer sentralt.</p> <p>Økonomisystemet ble tatt i bruk i 2012 og fungerer bra. I tillegg er flere undersystemer, som GAT og anleggsmodul, lagt til rette for elektronisk overføring av data til HRM og regnskapssystemet.</p> <p>Administrasjonen har hatt fokus på at systemet skal fungere optimalt for Rakkestad kommune.</p>	Lav
<p>Kommunens økonomiske stilling Eks.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Soliditet - Finansiering - Likviditet - Budsjett disiplin/ kontroll - Risikobetonte engasjement - Måloppnåelse - Tidligere års oppdagede feil 	<p>Rakkestad kommunes årsregnskap for 2017 ble gjort opp med et positivt netto driftsresultat på kr 20 624 759 og et mindreforbruk på kr 27 463 293. For 2016 var netto positivt driftsresultat kr 24 326 452 mens mindreforbruket var på kr 22 893 798.</p> <p>Kommunens netto driftsresultat har de siste årene vært positive dette som en følge av tett oppfølging, fokus på innstramminger og streng budsjett disiplin. Tidlig rapportering gjør at problemområder fanges opp løpende.</p> <p>Kommunens likviditet anses tilfredsstillende. Kommunens disposisjonsfond er per 31.12.17 på totalt kr 44 158 671.</p> <p>Langsiktig gjeld er pr 31.12.17 på 643 278 353, en reduksjon på ca. 5,6 mill fra 2016.</p>	Middels

	<p>Vedtatt låneopptak i forbindelse med budsjett 2018, er på kr 52 000 000</p> <p>Rakkestad kommune har en aktiv budsjettoppfølging både av drifts- og investeringsbudsjettet, og saker om justering av budsjettet blir lagt frem ved behandling av tertialrapporter.</p> <p>For en helhetlig økonomisk analyse av kommunen vises det til rådmannens årsberetning for 2017 og budsjett 2018.</p>	
<p>Eksterne rammebetingelser og forhold</p> <p>Eks:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lover forskrifter og endringer i disse - Viktige forbindelser, prosjekter ol. - Oppmerksomhet fra media - Andre eksterne forhold som påvirker kommunens virksomhet 	<p>Kommuneloven med tilhørende lover og forskrifter. Det er vedtatt ny kommunelov som er planlagt å tre i kraft i løpet av 2019. Standarder og uttalelser fra GKRS.</p> <p>Det er ikke gitt signaler om vesentlige endringer med hensyn til kommunens økonomi og rammebetingelser for 2018 spesielt, men store endringer i kommunenes inntektssystem er varslet for årene som kommer. Det er også varslet endringer knyttet til kommunereformen.</p> <p>De viktigste eksterne forhold som påvirker kommunen kan oppsummeres slik:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kommunereformen, herunder overføring av oppgaver til kommunene. - Endringer i inntektssystemet for kommunene, herunder vektlegging av de forskjellige kostnadsnøkklene som ligger til grunn for fordelingen av kommunens inntekter, er varslet for årene som kommer. - Demografien i kommunen er under stadige endringer. - Etterlevelse av regler knyttet til offentlige anskaffelser, hvor brudd kan få vesentlige konsekvenser. - Nye bemanningsnormer i barnehagene. <p>Det er ingen spesielle saker i eller press fra media knyttet til forhold som kan medføre risiko for feilinformasjon i kommuneregnskapet.</p>	Middels

Ved fastsettelse av total vesentlighetsnivå (høyt, middels eller lavt, eventuelt et sted på en skala mellom disse nivåene), legger revisor vekt på alle forhold som kan tenkes å påvirke brukernes behov for et mest mulig korrekt regnskap. Forhold som alltid vil være av betydning er kommunens økonomi og likviditet, og hvilke investeringsplaner kommunen har. Sammenhengen mellom vesentlighet og revisjonsrisiko er at jo høyere vesentlighetsgrensen er, jo lavere er revisjonsrisikoen, og vice versa.

Basert på tidligere års erfaring, informasjon fra økonomisk informasjon, ikke-økonomisk informasjon og andre relevante kilder, har revisor vurdert det totale vesentlighetsnivået til **middels**.

6.2 Vesentlighet

Informasjonen er vesentlig hvis feil i eller utelatelse av informasjonen kan påvirke økonomiske beslutninger som treffes av brukerne på grunnlag av regnskapet. Vesentlighet avhenger av størrelsen av regnskapsposten eller feilen, sett i forhold til omstendighetene rundt utelatelsen eller feilen. Hva som er vesentlig avgjøres ut fra en konkret vurdering av hvor store feil eller utelatelser som kan tåles før noen vil foreta en økonomisk disposisjon som er annerledes enn den ville vært om regnskapet ikke hadde vært beheftet med disse feilene/utelatelsene. Feil eller mangler som samlet fører til at det skapes et åpenbart uriktig inntrykk av den offentlige virksomhetens stilling, likvider og resultater, skal alltid anses som vesentlige.

Vurdering av hva som er vesentlig er gjenstand for profesjonelt skjønn jfr. ISA 320 pkt. 4.

7. GENERELT TIL DE ULIKE REVISJONSOMRÅDER

På de revisjonsområder hvor det er identifisert klare interne kontrollpunkter, eller hvor slike i løpet av revisjonsåret blir identifisert, og hvor det forefinnes skriftlige rutiner, vil revisjonen foreta systemkontroller (testing av den interne kontrollen)

Alle områders balanseavhengige poster må gjennomgås, i tillegg til en generell gjennomgang av balansen.

ISA 500 omhandler revisjonsbevis. Dette betyr at revisor må innhente tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis for å kunne trekke konklusjoner som grunnlag for revisors beretning. Når revisjonsbevis innhentes ved substanskontroller, må revisor vurdere tilstrekkeligheten og hensiktsmessigheten av bevisene sammen med bevis fra systemtester, for å underbygge regnskapspåstandene.

Regnskapspåstandene kan kategoriseres på følgende måte:

a) Påstander om transaksjonsklasser og hendelser i perioden som revideres:

- i. Gyldighet
- ii. Fullstendighet
- iii. Nøyaktighet
- iv. Periodisering
- v. Klassifisering

b) Påstander om kontosaldoer ved regnskapsperiodens slutt:

- i. Eksistens
- ii. Rettigheter og forpliktelser
- iii. Fullstendighet
- iv. Verdsettelse og fordeling

c) Påstander og presentasjon og innhold:

- i. Gyldighet og rettigheter og forpliktelser
- ii. Fullstendighet
- iii. Klassifisering og forståelighet
- iv. Nøyaktighet og verdsettelse

Alle standard revisjonsplaner (tidligere revisjonsprogram) ivaretar at alle påstander dekkes.

7.1 LØNNSOMRÅDET

Aktuelle kontroller/kontrollområder

Balanseposter, transaksjoner og tilleggsopplysninger vedrørende lønn (fast og variabel), sykkelønnsrefusjon, reiseutgifter og pensjon.

Premisser og grunnlag for revisors vurdering og arbeid på lønnsområdet i revisjonsåret er; avdekke svakheter/styrker frem til nå - generelle risikoer for området og områdets vesentlighet.

Lønn og lønnsavhengige poster er budsjettert for 2018 med kr 437 598 352 og utgjør ca. 68,6 % av kommunens totale driftsutgifter. Det er budsjettert med en økning på 3,5 % i forhold til budsjettet for 2017. Arbeidet som er planlagt vil være en naturlig oppfølging av tidligere utført arbeid når det gjelder regnskapsrettet revisjon og revisjon av intern kontrollen (kartlegging og testing), samt nye innfallsvinkler.

Kommunen benytter lønssystemet Visma Enterprise HRM og har direkte overvelt til kommunens regnskap. Elektronisk timeregistrering lastes direkte inn i HRM fra undersystemer. Det har også delvis blitt innført elektroniske reiseregninger.

Tidligere kartlegging av lønnsområdet har vist at den interne kontrollen på området er tilfredsstillende.

Anslått tidsforbruk:

Ressursbehov for revisjon på området er anslått til 95 timer for 2018.

7.2 INNKJØPSOMRÅDET

Aktuelle kontroller/kontrollområder

Balanseposter, transaksjoner og tilleggsopplysninger ved blant annet kjøp av varer og tjenester som inngår i/erstatte kommunal tjenesteproduksjon og merverdiavgift.

Med unntak av lønnsområdet, er det innkjøpsområdet som utgjør den største delen av kommunens driftsutgifter. Summen av postene på området er budsjettert med kr 147 769 453 for 2018. Dette er en økning på 3,4 % i forhold til fjorårets budsjett.

Bilagsmassen er relativt stor og feilmulighetene mange. De fleste transaksjonene er imidlertid rutinetransaksjoner. Inngående fakturaer skannes og all behandling av innkjøpstransaksjonene skjer elektronisk.

Det er her spesielt viktig å ha gode innkjøpsrutiner og fakturakontroll (bl.a. attestasjon/anvisning). All aktivitet knyttet til innkjøp og anskaffelser i kommunen bør utføres i tråd med det til enhver tid gjeldende lovverk, samt de reglement og instruksjoner som regulerer anskaffelses-virksomheten i det offentlige. Det vises i denne forbindelse blant annet til lov og forskrift om offentlige anskaffelser. I tillegg bør kommunens interne prosedyrer og rutinebeskrivelser som bygger på ovennevnte lov og regelverk følges for alle innkjøp og anskaffelser. Kommunen har ansatt egen innkjøpsrådgiver i 2017.

Handlinger på innkjøpsområdet, spesielt bilagsrevisjon, må ses i sammenheng med handlinger som blir utført vedr. merverdiavgiftskompensasjonen, samt på investerings-/driftsmiddel-området.

Anslått tidsforbruk:

Ressursbehov for revisjon på området er anslått til 50 timer for 2018.

7.3 INVESTERINGS-/DRIFTSMIDDELOMRÅDET

Aktuelle kontroller/kontrollområder

Balanseposter, transaksjoner og tilleggsopplysninger ved blant annet investeringer i/avhendelser av varige driftsmidler, og avskrivninger.

Rakkestad kommune har for 2018 budsjettert med investeringer i anleggsmidler for kr 77 025 000. De største investeringene er innen skole og bo- og aktivitetstjenesten.

Investeringsregnskapet er ettårig, noe som medfører en aktiv budsjettstyring også i investeringsregnskapet. Prosjekter som ligger før og etter planlagt drift, må gjennom året fremlegges for politisk behandling. Noe av revisjonens arbeid på området vil derfor være å følge opp at nødvendige budsjettjusteringer blir gjort i løpet av året

De krav som er beskrevet under innkjøpsområdet til å følge gjeldende regelverk og ha gode rutiner, gjelder også for investerings- og driftsmiddelområdet.

Handlinger på området, må på lik linje med innkjøpsområdet, ses i sammenheng med handlinger som blir utført vedr. merverdiavgiftskompensasjonen. Skille mellom drift og investering vil være et fokusområde i 2018.

Anslått tidsforbruk:

Ressursbehov for revisjon på området er anslått til 45 timer for 2018.

7.4 FINANSOMRÅDET

Aktuelle kontroller/kontrollområder

Balanseposter, transaksjoner og tilleggsopplysninger ved blant annet finansielle plasseringer, aksjer og andeler, utlån, innlån, garantier og interne finansieringstransaksjoner.

Budsjetterte beløp på finansområdet for 2018 er kr 5 552 000 i eksterne finansinntekter, kr 36 782 000 i eksterne finansutgifter og kr 3 500 662 i interne finanstransaksjoner.

Største delen av revisjonsressursene på finansområdet legges til årsoppgjøret. Kommunens finansielle plasseringer/innlån, samt rapportering i henhold til vedtatt finansreglement vil være gjenstand for løpende oppfølging. Finansreglementet skal vedtas på nytt i ny kommunestyreperiode. Kommunen har så langt i denne kommunestyreperioden ikke vedtatt nytt reglement og dette vil følges opp i 2018.

Anslått tidsforbruk:

Ressursbehov for revisjon på området er anslått til 30 timer for 2018.

7.5 OVERFØRINGSOMRÅDET

Aktuelle kontroller/kontrollområder

Balanseposter, transaksjoner og tilleggsopplysninger ved blant annet utlån (sosiale utlån og utlån fra næringsfond), overføringer med krav til motytelse (refusjoner) og overføringer til/fra staten, kommuner og andre.

Beløpsmessig er overføringsområdet et meget stort område. Dette skyldes blant annet store overføringer fra staten og inntekts- og formueskatt som er kommunens hovedinntektskilde. Overføringene skjer jevnlig og er gjerne beløpsmessig store. Dette gjør at ressursinnsatsen knyttet til overføingsinntekter vil være noe begrenset sett i forhold til områdets størrelse.

Budsjetterte overføringsinntekter for 2018 er kr 554 632 892, mens overføringsutgiftene er budsjettert med kr 28 286 307.

Anslått tidsforbruk:

Ressursbehov for revisjon på området er anslått til 50 timer for 2018.

7.6 SALGSOMRÅDET

Aktuelle kontroller/kontrollområder

Balanseposter, transaksjoner og tilleggsopplysninger ved blant annet salg (avg.pl. gebyrer, brukerbetalinger, billettinntekter, husleie m.m.) og intern salg.

Det er budsjettet med kr 83 084 573 i salgsinntekter i Rakkestad kommune for 2018. Dette er en økning på ca. 3,3 % fra 2017. Salgsområdet inneholder relativt mange og forskjellige inntekter som krever ulik behandling. Feil i innlagte/registrerte grunnlagsdata i kommunens faktureringssystem kan medføre vesentlige feil.

Anslått tidsforbruk:

Ressursbehov for revisjon på området er anslått til 50 timer for 2018.

7.7 LIKVIDOMRÅDET

Aktuelle kontroller/kontrollområder

Balanseposter, transaksjoner og tilleggsopplysninger ved blant annet inn- og utbetalinger over kasse og bank.

I forbindelse med revisjon av kommunens likvide midler vil kassetellinger og avstemming av post- og bankkonti bli utført. Det er forbundet en viss grad av risiko til likvide midler og vesentlighetsgrensen må settes lavt fordi enhver beløpsstørrelse som er feil på dette området er vesentlig.

Anslått tidsforbruk:

Ressursbehov for revisjon på området er anslått til 20 timer for 2018.

7.8 ÅRSOPPGJØR

Aktuelle kontroller/kontrollområder

Sammenfattende kontroller, årsavslutningsposter, analytiske kontroller, budsjettkontroller, regnskapsanalyse og totalavstemming.

Frist for avleggelse av kommunens årsregnskap er 15. februar, og denne oppgaven påbegynnes når dette er oversendt revisjonen. I denne fasen skal revisor sammenfatte resultatene av de kontroller som er foretatt i løpet av året, samt foreta eventuelle tilleggskontroller for å vurdere hvorvidt det avlagte regnskapet gir et korrekt inntrykk av kommunens økonomiske stilling og drift.

Årsoppgjørrevisjonen vil omfatte alle vesentlige balanseposter og vurdering av kommunens avstemminger og interne kontrollrutiner knyttet til disse, samt vurdering av årsoppgjørsavleggelsen opp mot bestemmelsene i bokføringsloven med tilhørende forskrift.

Videre skal revisor gjennomgå og vurdere at rådmannens årsberetning er i henhold til det avlagte årsregnskapet.

Selvkostområdet og prissetting av andre kommunale betalingstjenester vil være et område med spesielt fokus og lav vesentlighetsgrense grunnet oppmerksomhet fra innbyggere og media. Det samme gjelder kommunens beregninger knyttet til tilskudd til ikke-kommunale barnehager.

Anslått tidsforbruk:

Ressursbehov for revisjon på området er anslått til 160 timer for 2018.

7.9 ANNET

Som beskrevet innledningsvis i dokumentet omfatter ressursinnsatsen arbeid knyttet til og deltagelse i kontrollutvalgs- og kommunestyremøter mv.

Ressursinnsatsen omfatter også arbeid av områdeovergripende art, herunder planlegging av oppdraget, kartlegging av kommunens organisering, risikoområder, løpende kartlegging av politiske saker som har betydning for revisjonen av regnskapet og intern kvalitetssikring i henhold til standard ISQC-1.

Ressursbehovet er anslått til 50 timer for 2018.

8. BUDSJETT- OG VEDTAKSOPPFØLGING

Aktuelle kontroller/kontrollområder:

Formelle sider ved budsjettvedtaket, lovbestemt rapportering, at disposisjoner samsvarer med lover og bestemmelser og at vedtak blir etterlevd.

I følge forskrift om revisjon i kommuner mv. § 3 skal revisor skal se etter at beløpene i kommunens årsregnskap stemmer med regulert budsjett slik det fremstår etter gyldige vedtak/endringer fattet på riktig beslutningsnivå.

Målsettingene for vedtaks kontroll er å se etter at vesentlige økonomiske disposisjoner ikke strider mot lov, forskrift, regelverk eller vedtak og at vedtak angående økonomiforvaltning, regnskap og budsjett blir etterlevd og iverksatt.

Anslått tidsforbruk:

Ressursbehov for revisjon på området er anslått til 30 timer for 2018.

9. ATTESTASJONER

Det er et økende krav om uavhengig revisorkontroll av kommunens bruk av statlige midler. Slike kontroller krever egen planlegging og egne handlinger, for å bekrefte kontrollpunkter og avgi særskilt revisors rapport.

Slike attestasjonsoppdrag gjennomføres etter standarden ISRS 4400, Avtalte kontrollhandlinger.

Revisjonen gjennomfører kontroller for å bekrefte kommunes krav om merverdiavgiftskompensasjon hver termin, dvs. 6 ganger i året. Revisjonen er ansvarlig for å sende kompensasjonskravet via Altinn, på vegne av våre oppdragsgivere.

Disse kravene gjennomføres etter god revisjonsskikk og ISA 800 "Særlige hensyn ved revisjon av regnskaper utarbeidet i samsvar med rammeverk med spesielle formål". En revisjon etter ISA 800 innebærer at revisor bekrefter at regnskapet er riktig med høy grad av sikkerhet.

Revisjonen tar høyde for i sin planlegging at omfanget av slike attestasjonskrav er økende.

Anslått tidsforbruk:

Ressursbehov for revisjon på området er anslått til 207 timer for 2018.

10. OPPSUMMERING

Den overordnede revisjonsstrategien og revisjonsplanene vil gjennom året være til kontinuerlig vurdering etter hvert som revisjonen utføres. Hvis spesielle forhold skulle oppstå i løpet av året, vil det være muligheter for at det blir visse omprioriteringer i denne planen. Dette vil også være tilfelle dersom noen av de planlagte kontrollene viser seg lite hensiktsmessig å gjennomføre.

Rakkestad, 31.05.2018

Rita Elnes
Distriktsrevisor

Inger Marie Karlsen-Moum
revisor

Saksnr.: 2018/9817
Dokumentnr.: 8
Løpenr.: 179044/2018
Klassering: 510/128
Saksbehandler: Anita Rovedal

Møtebok

Behandlet av Kontrollutvalget Rakkestad	Møtedato 19.09.2018	Utvalgssaksnr. 18/22
--	------------------------	-------------------------

Revisjonsplan 2019-2020 - Forvaltningsrevisjon

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak og innstilling til kommunestyret:

1. Etter kontrollutvalgets vurdering bør det gjennomføres forvaltningsrevisjon innenfor følgende områder i perioden 2019 – 2020:

- **Vedtas av kontrollutvalget i møtet. Forslag til aktuelle prosjekter/områder går fram av «Overordnet analyse» (Vedlegg 1)**

Kontrollutvalgets forslag til prioriteringer legges inn i «Revisjonsplan - Forvaltningsrevisjon 2019-2020» og innstillingen sendes kommunestyret.

2. **Kontrollutvalgets innstilling til kommunestyret:**

- a) «Revisjonsplan - Forvaltningsrevisjon 2019-2020» vedtas.
- b) Kontrollutvalget får fullmakt til å foreta nærmere planlegging av forvaltningsrevisjonen, herunder vedta de enkelte prosjektbeskrivelsene og inngå avtaler om gjennomføringen med revisjonen.
- c) Kontrollutvalget sender forvaltningsrevisjonsrapporter til kommunestyret fortløpende.

Kommunestyret delegerer til kontrollutvalget å vurdere eventuelle behov for endringer i planen i planperioden.

Rakkestad, 07.09.2018
Indre Østfold kontrollutvalgssekretariat IKS

Vedlegg

- Vedlegg 1 Overordnet analyse 2019-2020 Rakkestad kommune
- Vedlegg 2 Utkast til Revisjonsplan – Forvaltningsrevisjon Rakkestad kommune 2019-2020

Saksopplysninger

Forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner §9 slår fast at "Kontrollutvalget skal påse at kommunens eller fylkeskommunens virksomhet årlig blir gjenstand for forvaltningsrevisjon i samsvar med bestemmelsene i dette kapitlet".

Videre pålegger samme forskrift i § 10 at kontrollutvalget skal "minst en gang i valgperioden og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon. Planen vedtas av kommunestyret eller fylkestinget selv som kan delegeres til kontrollutvalget å foreta endringer i planperioden. Planen skal baseres på en overordnet analyse av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet ut fra risiko- og vesentlighetsvurderinger, med sikte på å identifisere behovet for forvaltningsrevisjon på de ulike sektorer og virksomheter".

Det er i utkastet til plan lagt opp til at det avholdes to prosjekter i Rakkestad kommune i kommende toårsperiode. Det er avsatt 1208 timer til forvaltningsrevisjon i planperioden. Rammen for tidsbruk er på et noe lavere nivå enn de siste årene (I Revisjonsplan 2017-2018 er det avsatt 1290 timer).

Tidsbruk på de enkelte forvaltningsrevisjonsprosjekter vil variere, men erfaringsmessig ligger gjennomsnittlig tidsbruk for en forvaltningsrevisjonsrapport på ca. 300 timer. Revisjonen skriver om timerressursene at: «Dette er timer til overordnet analyse, plan for forvaltningsrevisjon, utarbeidelse av prosjektbeskrivelser, gjennomføring av forvaltningsrevisjonsprosjekter og gjennomføring av oppfølging av forvaltningsrevisjonsprosjektene og selskapskontroller. I disse timene ligger også behandling i kontrollutvalg og kommunestyret».

For inneværende revisjonsplan (2017-2018) gjenstår begge de vedtatte prosjektene; *Offentlige anskaffelser* og *Sykefravær*. Revisjonen har forespeilet at disse legges fram for kontrollutvalget i løpet av 2018-2019.

Overordnet analyse, sammen med kontrollutvalgets egne vurderinger, danner grunnlaget for valg av områder i kommunen som skal ha forvaltningsrevisjon. Indre Østfold kommunerevisjon har gjennomført en overordnet analyse for å finne fram til aktuelle tema (vedlegg 1).

Revisjonen har kommet fram til fem områder som er særlig relevante for forvaltningsrevisjon:

- Sykehjemstjenesten - kvalitet
- Brann og redningstjenesten
- Grunnskole – kvalitet i undervisningen
- Tiltak mot mobbing – grunnskolen
- IKT-sikkerhet/personvern

Revisjonens vurdering av aktuelle områder dannes på bakgrunn av analyse av KOSTRA-tall, spørreundersøkelse til kommunens ledergruppe, folkevalgte og kontrollutvalgets medlemmer, samt revisjonens egne erfaringer og tidligere gjennomførte forvaltningsrevisjoner og oppfølgingsrapporter.

I *Fylkesmannens framdriftsplan for tilsyn 2018* er det lagt opp til følgende tilsyn i kommunen: «*Nasjonalt prosjekt beredskap drikkevann, Fladstad og Sander v.v.*»

Forslaget til plan som legges fram for kontrollutvalget i møtet 19.09.2018 er ikke fullstendig ettersom overordnet analyse behandles i samme sak. **Den endelige planen må derfor utarbeides i møtet** og sendes videre til behandling i kommunestyret hvor den endelig vedtas. Det er opp til kommunestyret eventuelt å gjøre endringer i planen etter innstillingen fra kontrollutvalget.

Det er verdt å presisere at temaene som velges inntatt i planen er basert på en overordnet undersøkelse og i stor grad viser signaler og innspill. Før det igangsettes forvaltningsrevisjonsprosjekter vil kontrollutvalget få forelagt en prosjektbeskrivelse fra revisjonen, der status omkring temaet blir nærmere beskrevet og endelig formål og problemstillinger bestemt.

Denne planen for forvaltningsrevisjon omhandler ikke selskapskontroll eller forvaltningsrevisjon i selskaper. Dette inngår i plan for selskapskontroll 2017-2020.

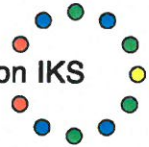
Vurdering

Kontrollutvalget bør løpende vurdere om temaer kan følges opp på andre måter eller som et tillegg til forvaltningsrevisjonsprosjekter – dvs. ved hjelp av enklere kartlegginger, orienteringer fra rådmannen, at kontrollutvalget gjennomfører besøk ved enheter i kommunen osv. Videre kan de forutsetninger som ligger til grunn for planen nå endre seg og det kan dukke opp andre mer aktuelle temaer.

Det fremgår av § 10 i kontrollutvalgsforskriften at kommunestyret kan delegere til kontrollutvalget å foreta endringer i planen i løpet av planperioden. Erfaringer har også vist at det kan være behov for hyppige og raske justeringer i forhold til planen. Det er derfor hensiktsmessig at utvalget blir gitt slik myndighet. Endringer som eventuelt medfører behov for økning i økonomiske rammer for kontrollutvalgets virksomhet må legges fram for kommunestyret.

Etter kontrollutvalgets behandling oversendes alle forvaltningsrevisjonsrapporter fortløpende til behandling i kommunestyret.

Revisjonen vil være til stede i møtet og kan svare på eventuelle spørsmål fra utvalget.

Overordnet analyse 2019 - 2020

Rakkestad kommune

2018

FORORD	2
FORVALTNINGSREVISJON – DEFINISJON OG FORMÅL	3
Tidligere gjennomførte forvaltningsrevisjoner	3
FREMGANGSMÅTE OG METODE	4
Nærmere om metoden og datagrunnlaget	5
Risiko og vesentlighetsvurderinger	6
OVERORDNET ANALYSE FOR RAKKESTAD KOMMUNE	7
RESPONDENTENES PRIORITERINGER	8
Helse, barnevern og NAV/pleie og omsorg	9
Tekniske tjenester	12
Oppvekst og kultur	14
Sentraladministrasjon	16
AKTUELLE FORVALTNINGSREVISJONSTEMAER	17
PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON – KONTROLLUTVALGETS PRIORITERINGER	18

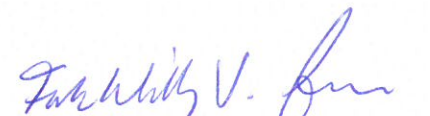
Forord

Kontrollutvalget skal påse at kommunens virksomhet årlig blir gjenstand for forvaltningsrevisjon. Forskriftens § 10 sier at kontrollutvalget minst én gang i løpet av valgperioden, og senest innen utgangen av året etter kommunestyrets konstituering, skal utarbeide en plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon. Planen skal vedtas av kommunestyret, og skal være bygget på en overordnet analyse av kommunens virksomhet. Gjeldende plan for forvaltningsrevisjon gjelder for perioden 2017 – 2018. Denne overordnede analysen er ment å gi et beslutningsgrunnlag til kontrollutvalgets behandling av plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2019 – 2020. Analysen har som siktemål å identifisere behovet for forvaltningsrevisjon innen ulike tjeneste- og forvaltningsområder i kommunens virksomhet, basert på risiko- og vesentlighetsvurderinger.

Denne overordnede analysen er gjennomført av Indre Østfold kommunerevisjon IKS.

Rakkestad 12.08.2018

Rita Elnes
Distriktsrevisor

Frank Willy Vindløv Larsen
Fagansvarlig forvaltningsrevisor

Forvaltningsrevisjon – definisjon og formål

Den formelle definisjonen av forvaltningsrevisjon finnes i forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner § 7 «Forvaltningsrevisjonens innhold». Ifølge denne bestemmelsen innebærer forvaltningsrevisjon «...å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og forutsetninger». Dette innebærer blant annet at man gjennom forvaltningsrevisjoner skal undersøke om:

- a) forvaltningen bruker ressurser til å løse oppgaver som samsvarer med kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og forutsetninger,
- b) forvaltningens ressursbruk og virkemidler er effektive i forhold til målene som er satt på området,
- c) regelverket etterleves,
- d) forvaltningens styringsverktøy og virkemidler er hensiktsmessige,
- e) beslutningsgrunnlaget fra administrasjonen til de politiske organer samsvarer med offentlige utredningskrav,
- f) resultatene i tjenesteproduksjonen er i tråd med kommunestyrets eller fylkestingets forutsetninger og/eller om resultatene for virksomheten er nådd.

Forvaltningsrevisjon ble lovfestet ved endringer i kommuneloven i 1992. Bakgrunnen for at forvaltningsrevisjon ble innført som en del av revisjonen av kommunene og fylkeskommunene var økte krav om effektivitet og måloppnåelse. Forvaltningsrevisjon fungerer som et viktig verktøy for kommunens øverste politiske organ for å føre tilsyn og kontroll med kommunens totale forvaltning og resultatene som oppnås. Kommuneloven slår fast at forvaltningsrevisjon i kommuner skal skje i henhold til god kommunal revisjonsskikk. Norges Kommunerevisorforbund har fastsatt en egen standard – RSK 001 Standard for forvaltningsrevisjon – som definerer innholdet i god kommunal revisjonsskikk på området. Det er viktig at utvelgelse av forvaltningsrevisjonsprosjekter skjer med bakgrunn i overordnede risiko- og vesentlighetsanalyser. Dette for at revisjonsressursene settes inn på de viktigste og mest kritiske områdene av kommunal forvaltning, og for at kommunen får prosjekter som har god nytteverdi. På den måten kan forvaltningsrevisjon i størst mulig grad gi effekter i form av organisasjonsmessig læring og utvikling i kommunen.

Tidligere gjennomførte forvaltningsrevisjoner

Bruk av konsulenttenester - 2014

Oppfølging av politiske vedtak generelt, og spesielt innen teknisk - 2015

Fosterhjem - 2016

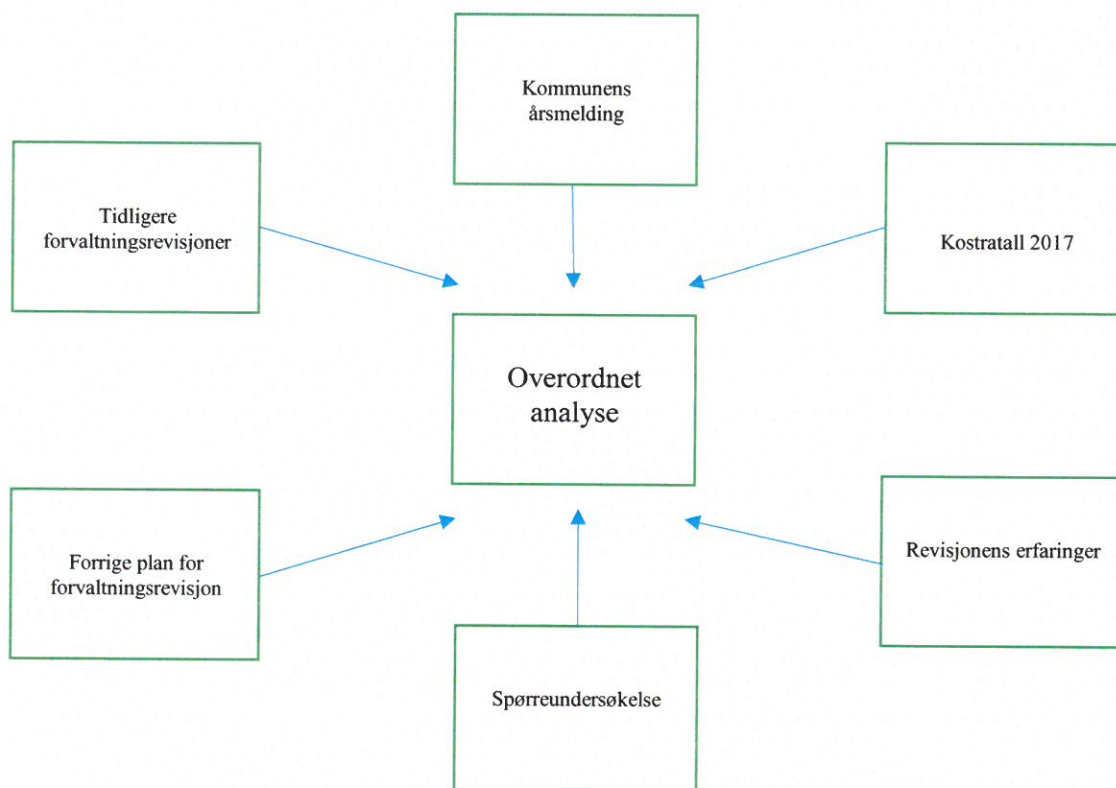
Under arbeid

Offentlige anskaffelser – 2018

Sykefravær - 2019

Fremgangsmåte og metode

Ved utarbeidelsen av denne overordnede analysen har revisjonen benyttet seg av metode- og datatriangulering. Det vil si at vi har analysert kommunens virksomhet fra ulike perspektiv og med forskjellige former for data grunnlag. Formålet med denne tilnæringsmåten er å kunne gi et balansert og helhetlig bilde av kommunen og dens tjenesteproduksjon, som mulig. Figur én nedenfor viser en oversikt over de ulike datakilder som er brukt for å vurdere og synliggjøre innenfor hvilke av kommunens tjeneste- og forvaltningsområder forvaltningsrevisjon bør iverksettes.

Figur 1: Overordnet analyse – oversikt over kilder og metoder

I kildematerialet inngår kommunens årsmelding for 2017, den førrige planen for forvaltningsrevisjon (for perioden 2017-2018), rapporter fra tidligere gjennomførte forvaltningsrevisjoner i kommunen, revisjonens erfaringer og data fra Statistisk Sentralbyrås (SSB) KOSTRA-publisering 15. juni 2018. I tillegg til dette bygger den overordnede analysen også på resultatene fra en spørreundersøkelse distribuert til kommunestyre, kontrollutvalg rådmannens ledergruppe.

Nærmere om metoden og datagrunnlaget

Rakkestad kommunes årsmelding for 2017 gir informasjon om oppgaver kommunen har stått overfor, på overordnet et nivå, samt innenfor kommunens ulike områder. I tillegg til dette beskriver årsmeldingen framtidige utfordringer for kommunen og dens tjenesteproduksjon. Kommunens årsmeldingen kan også gi indikasjoner på mulige forbedringspotensial innenfor ulike områder.

Rakkestad kommunes overordnede analyse for 2017 – 2018 og Plan for forvaltningsrevisjon for samme periode gir informasjon om de prioriteringer som har blitt gjort når det gjelder gjennomføring av forvaltningsrevisjon i nær fortid.

Rapporter fra tidligere gjennomførte forvaltningsrevisjoner – sammen med en gjennomgang av kommunens oppfølging av disse – gir informasjon om hvilke deler av kommunens virksomhet som har vært gjenstand for forvaltningsrevisjon tidligere. En gjennomgang av oppfølgingsrapportene gir informasjon om kommunen har fulgt opp revisjonens funn og anbefalinger. En gjennomgang av disse rapportene kan bidra til å gi informasjon om nåværende risikobilde innenfor de tidligere reviderte virksomhetene.

Revisjonens erfaringer – både fra utøvelse av regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon – er brukt i analysen fordi revisjonen, gjennom sitt arbeid skaffer seg inngående kjennskap til kommunens virksomhet, og dermed har gode forutsetninger til å gi relevante og nyttige innspill til hvilke temaer og områder som – ut fra risiko- og vesentlighetsvurderinger – vil kunne være aktuelle med hensyn til forvaltningsrevisjon kommende planperiode.

Statistikk hentet fra KOSTRA benyttes også i analysen. KOSTRA er et nasjonalt rapporteringssystem der alle landets kommuner og fylkeskommuner rapporterer regnskaps- og tjenestedata til Statistisk sentralbyrå (SSB). Utvalgte KOSTRA-indikatorer på overordnet nivå fra 2017 for Rakkestad kommune er sammenlignet med gjennomsnittene for kommunegruppe 11 i KOSTRA. Det vil si kommuner som er sammenlignbare med Rakkestad når det gjelder innbyggertall og økonomiske rammebetingelser. I tillegg til dette er Rakkestad kommunes KOSTRA-tall sammenlignet med alle kommuner i Østfold, og alle kommuner i landet unntatt Oslo. Indikatorene som er benyttet i denne analysen er av to typer – prioriteringsindikatorer og produktivitetsindikatorer. Prioriteringsindikatorer kan si noe om hvor stor andel av egne ressurser kommunen prioriterer å bruke på de enkelte tjenestoområdene. En tjeneste kan sies å være høyt prioritert hvis en kommune bruker en relativt stor andel av sine ressurser på den. Produktivitetsindikatorer kan si noe om hva det koster å produsere hver enhet av tjenesten. Produktiviteten kan sies å være høy dersom ressursbruken er lav sett i lys av produksjonen.

Spørreundersøkelsen som er benyttet som kilde i analysen ble gjennomført blant medlemmene i kontrollutvalget, kommunestyret, samt i rådmannens ledergruppe. Til sammen ble spørreundersøkelsen sendt ut til 41 personer, og ble besvart av 13 (heretter kalt «respondentene») – noe som utgjør en svarandel på 32 %, en noe lavere svarprosent enn

revisjonen kunne ønsket seg. I undersøkelsen ble respondentene bedt om å peke på områder innenfor kommunens tjeneste/forvaltningsområder, som respondenten mente det var viktig å gjennomføre forvaltningsrevisjon i kommende to-års periode. Spørreundersøkelsen gå også mulighet for å gi utfyllende kommentarer i åpne felt.

Vi er av den oppfatning at de metodene og kildene som er benyttet til sammen gir et relevant og tilstrekkelig datamateriale for å utarbeide en overordnet analyse for Rakkestad kommune – med den hensikt å kunne identifisere aktuelle områder eller tema for forvaltningsrevisjon for perioden 2018-2020. Vi har ingen holdepunkter for å anta at datamaterialet inneholder vesentlige feil, selv om dette ikke kan utelukkes (det kan for eksempel forekomme feil i KOSTRA-tallene eller i kommunens årsmelding).

Datagrunnlaget analysen bygger på betrakter vi ut fra det ovennevnte som både gyldig og pålitelig.

Risiko og vesentlighetsvurderinger

Vurderinger av risiko innebærer å identifisere, og vurdere betydningen av, relevante trusler mot målsetninger på bestemte områder. Med «målsetninger» menes i denne sammenhengen både hvorvidt kommunale vedtak og forutsetninger realiseres, krav i sentralt og lokalt regelverk, omforente mål for den kommunale tjenesteproduksjonen og generelle hensyn til effektiv og hensiktsmessig drift. En kommune vil vanligvis ha en rekke målsetninger.

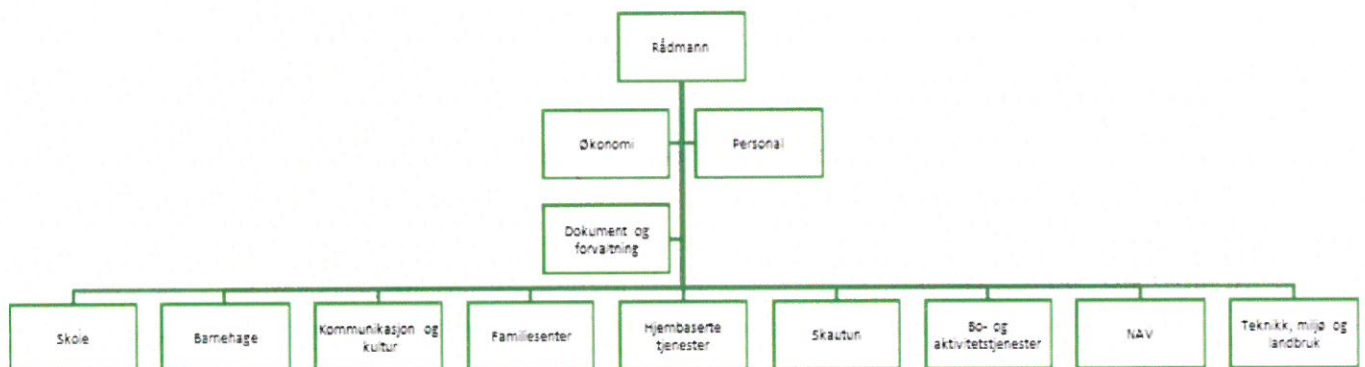
For en kommunes vedkommende vil risiko- og vesentlighetsvurdering i denne sammenhengen innebære å gjøre en vurdering av innenfor hvilke områder av kommunens virksomhet det er risiko for vesentlige avvik fra de vedtak, forutsetninger og øvrige mål som er satt for virksomheten i kommunen. En overordnet analyse er rettet mot å synliggjøre – ut fra vurderinger av sannsynlighet for avvik og alvorlighetsgraden ved eventuelle avvik – områder i kommunen der det vil være mest hensiktsmessig å gjennomføre forvaltningsrevisjon.

Kapittelet nedenfor inneholder en overordnet analyse for Rakkestad kommune – basert på kildene som er vist til i kapittelet «Framgangsmåte og metode» over.

Overordnet analyse for Rakkestad kommune

I Rakkestad kommune består rådmannens ledergruppe av 3 stabsledere og 9 seksjonsledere. Sammen utgjør disse øverste ledelsesnivå og står for strategisk ledelse, koordinering, utvikling og planlegging. I tillegg skal disse følge opp, kontrollere og rapportere tilbake til folkevalgte organ.

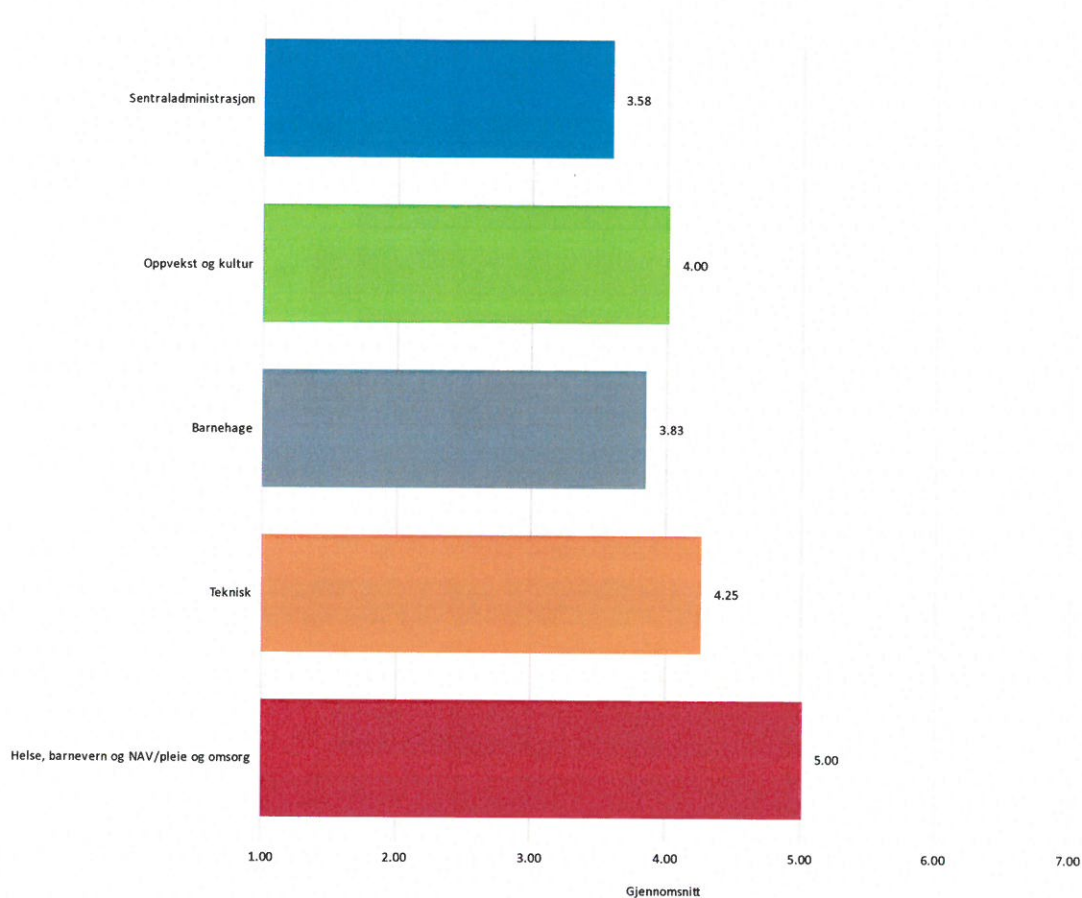
Administrativt er Rakkestad organisert på følgende måte:

I det følgende beskriver revisjonen funn og vurderinger med hensyn til de ulike tjenester/forvaltningsrområdenes aktualitet i forbindelse med plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2019 – 2020.

Respondentenes prioriteringer

På spørsmålet: «Med bakgrunn i dagens risikobilde, hvor viktig mener du det er å gjennomføre forvaltningsrevisjon på følgende av kommunens tjenesteområder?» ga respondentene i Rakkestad tilkjenne følgende prioritering:

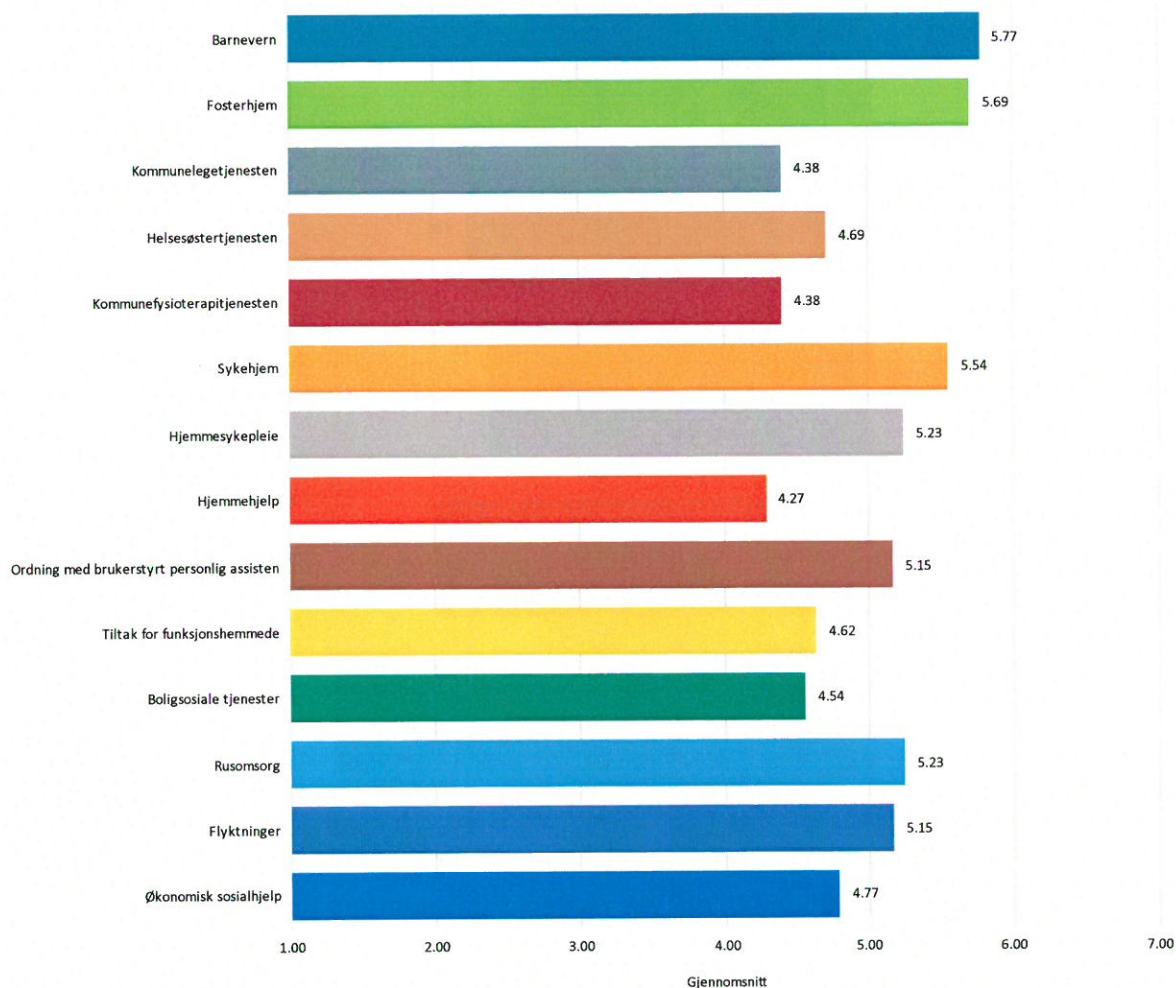
Figuren viser at respondentene mente det var viktigst å gjennomføre forvaltningsrevisjon innenfor virksomhetsområdet «Helse, barnevern og NAV/pleie og omsorg» etterfulgt av «Teknisk», «Oppvekst og kultur», «Barnehage» og «Sentraladministrasjon».

Hvert enkelt område vil i det følgende bli vurdert, i den rekkefølgen som respondentene i Rakkestad har prioritert dem.

Helse, barnevern og NAV/pleie og omsorg

Respondentene i Rakkestad prioriterte dette området av kommunens tjenesteproduksjon høyest da de ble spurt hvilken sektor av kommunen de mente det var viktigst å gjennomføre en forvaltningsrevisjon i. På spørsmålet om hvilke områder innenfor helse, barnevern og NAV/pleie og omsorg de ville ha valgt, fikk vi følgende svar:

Av denne fremstillingen fremkommer det at respondentene i Rakkestad prioriterer barnevern/fosterhjem høyest, etterfulgt av sykehjem/hjemmesykepleie og rusomsorg.

Det ble gjennomført en forvaltningsrevisjon i barnevernet i 2016.

Forvaltningsrevisjonen den gang hadde som målsetting å avklare hvorvidt kommunen benyttet seg av KS sine veiledende satser for fosterhjemsgodtgjøring. I tillegg til dette undersøkte revisjonen om det var utarbeidet rutiner for styrkingstiltak og rutiner for refusjon av merutgifter ved forsterkning av fosterhjem, når utgiftene overstiger beløpet som er kommunens andel. Revisjonen konkluderte den gang med at man fikk et inntrykk av at kommunen jobbet godt med forbedringer av arbeidet med fosterhjem. Revisjonen konkluderte med at kommunen til en viss grad benyttet KS sine veiledende satser for

fosterhjemsgodtgjøring. Revisjonen fant likevel avvik fra KS-satsene og påpekte at all arbeidsgodtgjørelse utover KS-sats er å oppfatte som forsterkningstiltak, som skal begrunnes i barnas behov. Revisjonen fremmet i alt 6 anbefalinger i rapporten. Kommunestyret i Rakkestad behandlet forvaltningsrevisjonsrapporten i sak 1/17 og tok rapporten til orientering i tillegg til at de vedtok de anbefalingene som revisjonen kom med i rapporten.

Barnevern

		Rakkestad	Kostragruppe 11	Landet uten Oslo	Østfold
Nøkkeltall	Enhet	2017	2017	2017	2017
Netto driftsutgifter til barnevernstenesta per innbygger 0-22 år	kr	13143	8287	7978	9498
Barn med melding ift. innbyggjarar 0-17 år	prosent	5,9	4,6	4,6	4,9
Prosentdelen barn med undersøking ift. innbyggjarar 0-17 år	prosent	6,9	4,8	4,9	5
Barn med barnevernstiltak ift. innbyggjarar 0-22 år	prosent	6	4,4	3,9	4,6
Brutto driftsutgifter (funksjon 244) per barn med undersøking eller tiltak	kr	43235	49062	46496	42826
Brutto driftsutgifter per barn som ikkje er plassert av barnevernet (funksjon 251)	kr	22159	34716	37963	31207
Brutto driftsutgifter per barn som er plassert av barnevernet (funksjon 252)	kr	362375	410422	432387	453751
Barn med undersøking eller tiltak per årsverk (funksjon 244)	antall	22,4	20,8	19,9	21,4
Undersøkingar med handsamingstid innan 3 månader	prosent	75	85	86	75

Ved sammenligning av kostra-tall ser vi f.eks at netto driftsutgifter til barnevernstjenesten pr innbygger ligger betydelig høyere i Rakkestad enn i sammenlignbare kommuner. Vi ser også at den prosentvise andelen barn med melding, undersøkelse og tiltak, er høyere i Rakkestad enn gjennomsnittet for kostragruppe 11 og landet for øvrig. Når dette er sagt viser sammenligningen også at brutto driftsutgifter pr barn, funksjon 251 og 252, er lavere i Rakkestad enn i sammenlignbare kommuner. Revisjonen legger merke til at prosentandelen undersøkelser som gjennomføres innen 3 måneder er på 75 % i Rakkestad. Dette tilsvarer gjennomsnittet i Østfold, men er lavere enn gjennomsnittet i kostragruppe 11 og resten av landet.

I Rakkestad kommunes årsmelding for 2017 redegjør rådmannen for utfordringer som barnevernstjenesten har stått overfor i 2017. Det pekes blant annet på at enheten har hatt relativt høyt sykefravær i andre halvår 2017, noe som førte til at kommunen så seg nødt til å kjøpe kostbare tjenester fra private aktører. Rådmannen har i første kvartal 2018 besluttet å konvertere ressurser brukt til tjenestekjøp til to nye årsverk i tjenesten. Rådmannen mener dette vil kunne gi målbare effekter ved utgangen av inneværende år.

Basert på gjennomgangen av kostra-tall, rådmannens tiltak inneværende år, samt det faktum at det ble gjennomført en forvaltningsrevisjon i barnevernet så sent som i 2016, mener revisjonen at det ikke er hensiktsmessig å anbefale en ny forvaltningsrevisjon allerede i kommende planperiode.

Sykehjem/hjemmesykepleie

Den neste tabellen viser nøkkeltall for helse- og omsorgssektoren i Rakkestad kommune.

Nøkkeltall	Enhet	Rakkestad	Kostragruppe 11	Landet uten Oslo	Østfold
		2017	2017	2017	2017
Utgifter kommunale helse- og omsorgstjenester per innbygger	kr	27945	29920	25456	25176
Årsverk helse og omsorg per 10 000 innbygger	årsverk	334,6	380,3	312,3	313,6
Netto driftsutgifter til omsorgstjenester i prosent av kommunens samlede netto drifts	prosent	36,2	33,2	31,1	33,6
Andel brukerretdede årsverk i omsorgstjenesten m/ helsefagutdanning	prosent	82,4	75,3	74,8	76,9
Årsverk per bruker av omsorgstjenester	årsverk	0,43	0,56	0,57	0,55
Andel innbyggere 80 år og over som bruker hjemmetjenester	prosent	29	36,4	32,4	30,6
Andel brukere av hjemmetjenester 0-66 år	prosent	60,8	45,8	47	50,8
Andel innbyggere 80 år og over som er beboere på sykehjem	prosent	11,9	12,3	12,6	11,3
Andel brukertilpassede enerom m/ eget bad/wc	prosent	93,4	91,3	89,2	87,9
Utgifter per oppholdsdøgn i institusjon	kr	3036	3349	3439	3436
Andel private institusjonsplasser	prosent	4,4	0,1	5,9	5,7
Legetimer per uke per beboer i sykehjem	timer	0,57	0,46	0,55	0,59
Andel innbyggere 67-79 år med dagaktivitetstilbud	prosent	0	0	0,65	0,58
Netto driftsutgifter til kommunehelsetjenesten i prosent av kommunens samlede netto driftsutgifter	prosent	5,4	4,7	4,6	4,2
Avtalte legeårsverk per 10 000 innbyggere	årsverk	11,5	12,1	11,1	11
Avtalte fysioterapeutårsverk per 10 000 innbyggere	årsverk	10	10,1	9,5	8
Avtalte årsverk i helsestasjons- og skolehelsetjenesten per 10 000 innbyggere 0-20 år	årsverk	37	45,6	39,4	39,6
Andel nyfødte med hjemmebesøk innen to uker etter hjemkomst	prosent	109,2	91,1	90,6	95,7

Tabellen viser oss at Rakkestad kommune, med hensyn til utgifter til helse- og omsorgstjenester pr innbygger, plasserer seg litt under gjennomsnittet i kostragruppe 11, men over gjennomsnittet til Østfold og resten av landet. Det samme bildet tegner seg når man ser på antallet årsverk i helse- og omsorg pr 10 000 innbyggere. Rakkestad kommune har også en høyere andel medarbeidere med helsefaglig utdanning enn sammenlignbare kommuner. Andelen brukere over 80 år som bruker hjemmetjenester i Rakkestad er på nivå med andre kommuner. Andelen brukere av hjemmetjenester i aldersgruppen 0 – 66 år er en del høyere. Andelen brukertilpassede enerom er høyere i Rakkestad enn for gjennomsnittet av resten av landet. Det ser også ut som om legedekningen er god.

I årsmeldingen for 2017 orienterer rådmannen om at 2017 har vært et utfordrende år med hensyn til kommunens sykehjemsdrift. Etterspørselen etter sykehjemsplasser har i perioder utfordret kapasiteten. Dette skyldes at Helsehusveien 5 ble avviklet som omsorgsboliger ved årsskiftet 2016 – 2017. Hjembaserte tjenester og Skautun rehabiliterings- og omsorgssenter håndterte dette innenfor de etablerte rammer. Til tross for disse utfordringer rapporterer rådmannen at Skautun rehabiliterings- og omsorgssenter ga forsvarlige omsorgs-, sykepleiefaglige- og medisinske tjenester i 2017.

Det er ikke tidligere gjennomført forvaltningsrevisjoner på pleie- og omsorgstjenestens sitt område. Pleie- og omsorgstjenesten utgjør en sentral del av enhver kommunes forvaltning og drift. Store personellmessige og økonomiske ressurser er investert og eventuelle feil i forvaltningen vil potensielt ha store konsekvenser for enkeltmenneskers liv og helse. Revisjon anbefaler derfor kontrollutvalget å vurdere en forvaltningsrevisjon av sykehjemstjenesten i Rakkestad kommune. Fokuset i et eventuelt forvaltningsrevisjonsprosjekt bør være å vurdere kvaliteten på tjenesten.

Rusomsorg

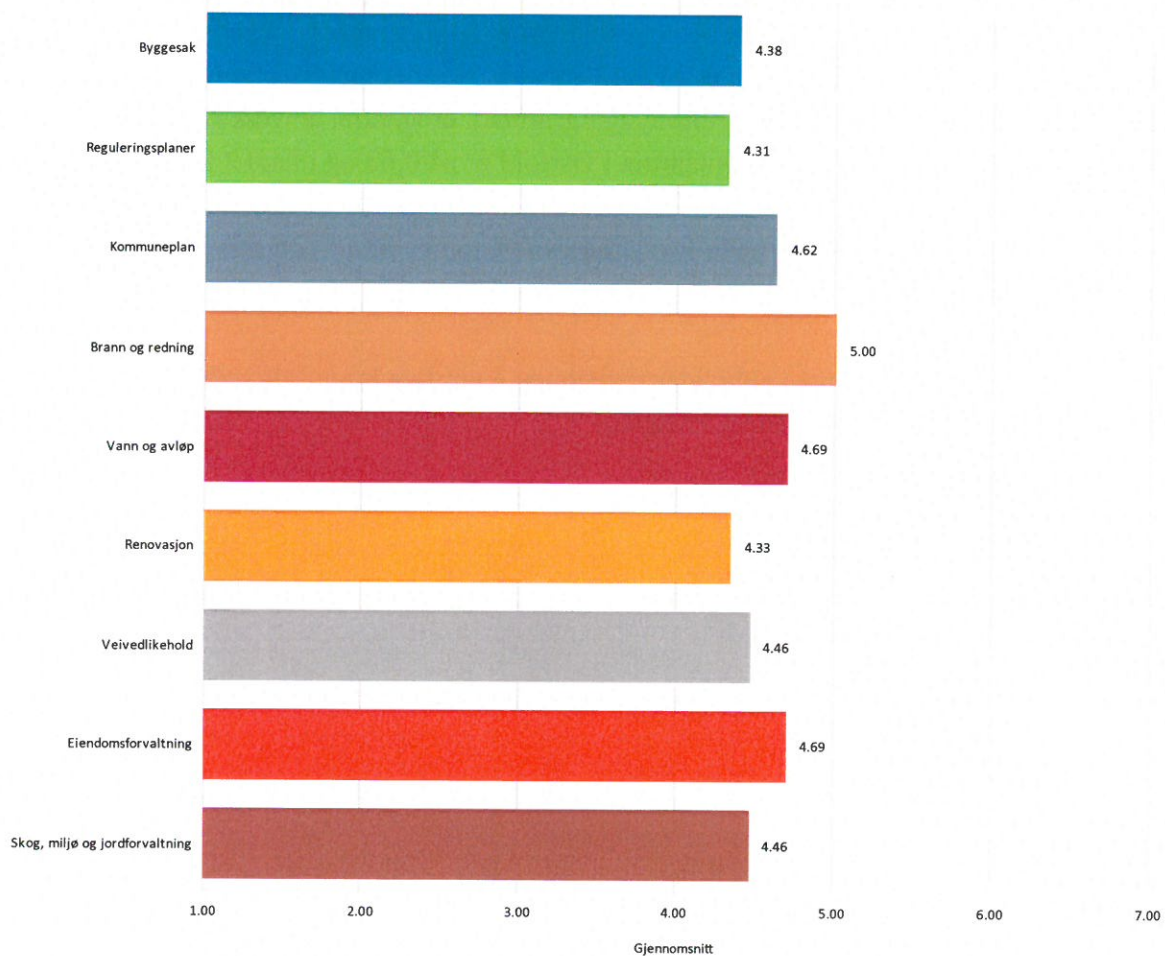
Fylkesmannen i Østfold gjorde i andre halvår 2017 et «ROP – tilsyn (rus- og psykiatritjenester)» med Rakkestad kommune. Det resulterte i tre avvik. Tilsynet fastslo at Rakkestad kommune ikke systematisk sørger for:

- at det er dokumentert at tjenesteytingen til ROP-brukerne er planmessig og samordnet
- at brukerne får tilstrekkelig individuelt tilpassede tjenester rettet mot sitt rusmiddelproblem og psykiske lidelse
- å oppfylle sitt lovpålagte ansvar for å tilby opplæring til å mestre praktiske oppgaver i bolig til de som har behov for det

Det tilsynet følges opp av fylkesmannen i Østfold. Revisjonen finner det ikke hensiktsmessig å gjennomføre ytterligere revisjoner på dette området i inneværende planperiode.

Tekniske tjenester

Innenfor tekniske tjenester viser det seg at det er brann og redningstjenesten respondentene i Rakkestad prioriterer høyest (se neste grafiske fremstilling), etterfulgt av eiendomsforvaltning og vann/avløp.

Brann- og redningstjenesten i Rakkestad er organisert med en forebyggende avdeling som er bemannet med brannsjef og branninspektør, mens feiervesenet har feier og feierlærling i hele stillinger. Utrykningsavdelingen er organisert som et deltidsbrannvesen bestående av 20 personer.

Brannvesenet er delt inn i fire vaktlag og har kontinuerlig beredskapsvakt bestående av overordnet vakt, utrykningsleder, to røykdykkere og sjåfør.

Administrativt er brann- og redningstjenesten organisert direkte under rådmannen. Den følgende tabellen viser nøkkeltall for brann- og redningstjenesten i Rakkestad.

Nøkkeltall	Enhet	Rakkestad Kostragruppe 11		Landet uten Oslo		Østfold	
		2017	2017	2017	2017	2017	2017
Brutto driftsutgifter til funksjon 338 og 339 pr. innbygger, konsern	1000 kr	1003	1280	1153	946		
Brutto driftsutgifter til funksjon 339 pr. innbygger, konsern	1000 kr	682	968	929	838		
Brutto driftsutgifter funksjon 338 per innbygger, konsern	1000 kr	321	311	224	108		
Netto driftsutgifter til funksjon 338 og 339 pr. innbygger, konsern	kr	797	934	822	706		
Netto driftsutgifter til funksjon 338 pr. innbygger, konsern	kr	146	90	57	--41		
Netto driftsutgifter til funksjon 339 pr. innbygger, konsern	kr	652	844	765	747		
Årsverk i brann- og ulykkesvern per 1000 innbyggere	årsverk	0,27 ..		0,71	0,62		
Årsverk til forebygging, funksjon 338, per 1000 innbyggere	årsverk	0,22 ..		0,25	0,2		
Årsverk til beredskap, funksjon 339, per 1000 innbyggere	årsverk	0,05 ..		0,46	0,42		
Antall bygningsbranner	antall	6	291	2711	172		
Antall A-objekt med tilsyn i løpet av året	antall	15	1167	9745	705		

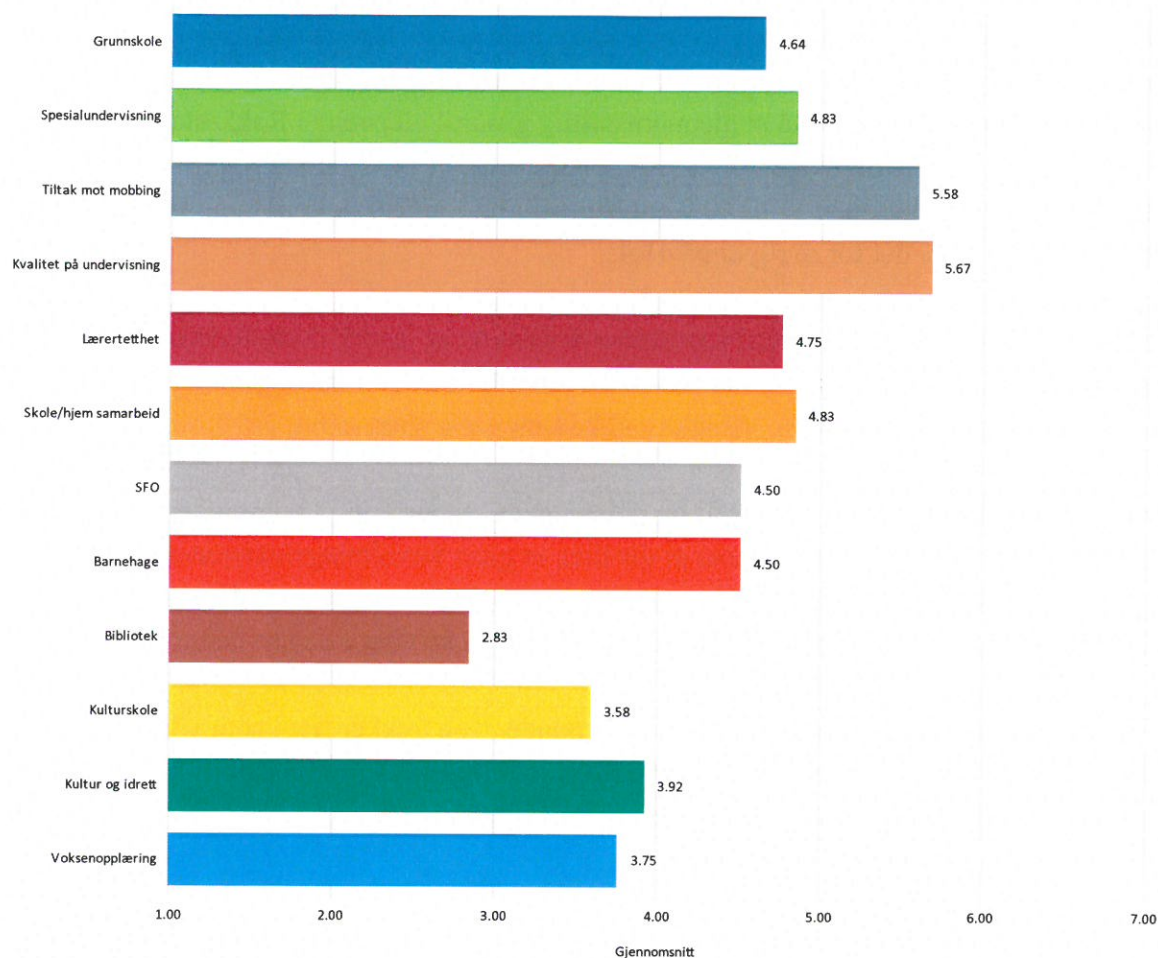
Det er særlig tallene knyttet til antallet årsverk i brann- og redningstjenesten som skiller seg ut for Rakkestad sin del. Vi ser f. eks at i Rakkestad er det 0,05 årsverk til beredskap pr 1000 innbyggere, gjennomsnittet i Østfold er på 0,42 årsverk. Når det gjelder brann- og ulykkesvern, dvs både beredskap- og forebyggingsarbeid, er antallet årsverk pr. 1000 innbyggere i Rakkestad 0,27, gjennomsnittet i Østfold er på 0,62 og i landet for øvrig 0,71.

Det er ikke tidligere gjennomført noen forvaltningsrevisjon av brann- og redningstjenesten i Rakkestad kommune.

Basert på denne gjennomgangen anbefaler revisjonen å vurdere brann- og redningstjenesten som et aktuelt område for forvaltningsrevisjon.

Oppvekst og kultur

Da respondentene i Rakkestad blir bedt om å prioritere aktuelle områder for forvaltningsrevisjon innenfor oppvekst og kultur, gjør respondentene følgende prioriteringer:

Vi ser at kvalitet på undervisning og tiltak mot mobbing er de to temaene som trekkes frem som viktigst.

Det er ikke gjort forvaltningsrevisjoner på oppvekst- og kulturområdet de siste planperiodene.

Den neste tabellen viser nøkkeltall for grunnskolesektoren i Rakkestad sammenlignet med kostragruppe 11 og landet for øvrig.

Nøkkeltall	Enhet	Rakkestad Kostragruppe 11		Landet uten Oslo	Østfold
		2017	2017	2017	2017
Årstimer til særskilt norskopplæring per elev med særskilt norskopplæring	antall	65	48,5	38,2	29,7
Årstimer til spesialundervisning per elev med spesialundervisning	antall	130,4	147,3	135,4	145,1
Elever i kommunale og private grunnskoler som får særskilt norskopplæring	prosent	2,7	4,2	5,5	6,8
Elever i kommunale og private grunnskoler som får spesialundervisning	prosent	8,1	8,6	7,9	7
Elever på mestringsnivå 3-5, nasjonale prøver i lesing 8.trinn	prosent	63	68,9	72,8	69,2
Elever på mestringsnivå 3-5, nasjonale prøver i regning 8.trinn	prosent	67,9	65,5	69,2	64,9
Gruppestørrelse 2	antall	16,3	15,1	16,5	17,4
Gjennomsnittlig grunnskolepoeng	antall	39,5	40,9	41,4	40,7
Netto driftsutgifter grunnskolesektor (202, 215, 222, 223), i prosent av samlede netto driftsutgifter	prosent	22,6	23,4	23,2	22,9
Netto driftsutgifter til grunnskolesektor (202, 215, 222, 223), per innbygger 6-15 år	kr	111458,5	116553,2	107653,7	102191,1

Av denne tabellen ser vi at Rakkestad kommunes nettodriftsutgifter til grunnskolen, i prosent av samlede netto driftsutgifter, ligger marginalt under gjennomsnittet i Østfold og gjennomsnittet i kostragruppe 11. Mestringsnivået på nasjonale prøver i lesing 8. trinn ligger en del under tilsvarende tall i Østfold, kostragruppe 11 og resten av landet. Mestringsnivået i regning på 8.trinn, viser derimot at elevene i Rakkestad scorer høyere enn gjennomsnittet for kommunene i kostragruppe 11 og gjennomsnittet for kommunene i Østfold, men under landsgjennomsnittet. Vi ser også at gjennomsnittlig grunnskolepoeng i Rakkestad er lavere i Rakkestad enn i sammenlignbare kommuner. I Rakkestad er gjennomsnittlig grunnskolepoeng 39,5, mens det i kostragruppe 11 er 40,9, gjennomsnittet for Østfoldkommunene er 40,7 og gjennomsnittet for landet for øvrig er på 41,4.

Rådmannen informerer i Rakkestad kommunes årsberetning for 2017 om Rakkestadskolen har pressede driftsbudsjetter, noe som har resultert i omfattende kutt i læringsmidler, kurs, videreutdanning, skoleturer m.m. (Rakkestad kommunes årsberetning, 2017, s. 27).

Basert på gjennomgangen av kostratall og rådmannens rapportering i kommunens årsberetning for 2017, samt det faktum at det ikke er gjort forvaltningsrevisjoner i grunnskolesektoren de siste år, anbefaler revisjonen kontrollutvalget å vurdere en forvaltningsrevisjon på grunnskoleområdet med fokus på kvalitet i undervisningen.

Tiltak mot mobbing er et annet område som respondentene trekker frem som viktig i forhold til en eventuell forvaltningsrevisjon. Det fremkommer ingenting i rådmannens årsberetning som indikerer at mobbing er et problem på skolene i Rakkestad.

I formålsparagrafen for skolen, opplæringsloven § 1–1 siste ledd, står det:

«... Skolen og lærebedrifta skal møte elevane og lærlingane med tillit, respekt og krav og gi dei utfordringar som fremjar danning og lærelyst. Alle former for diskriminering skal motarbeidast».

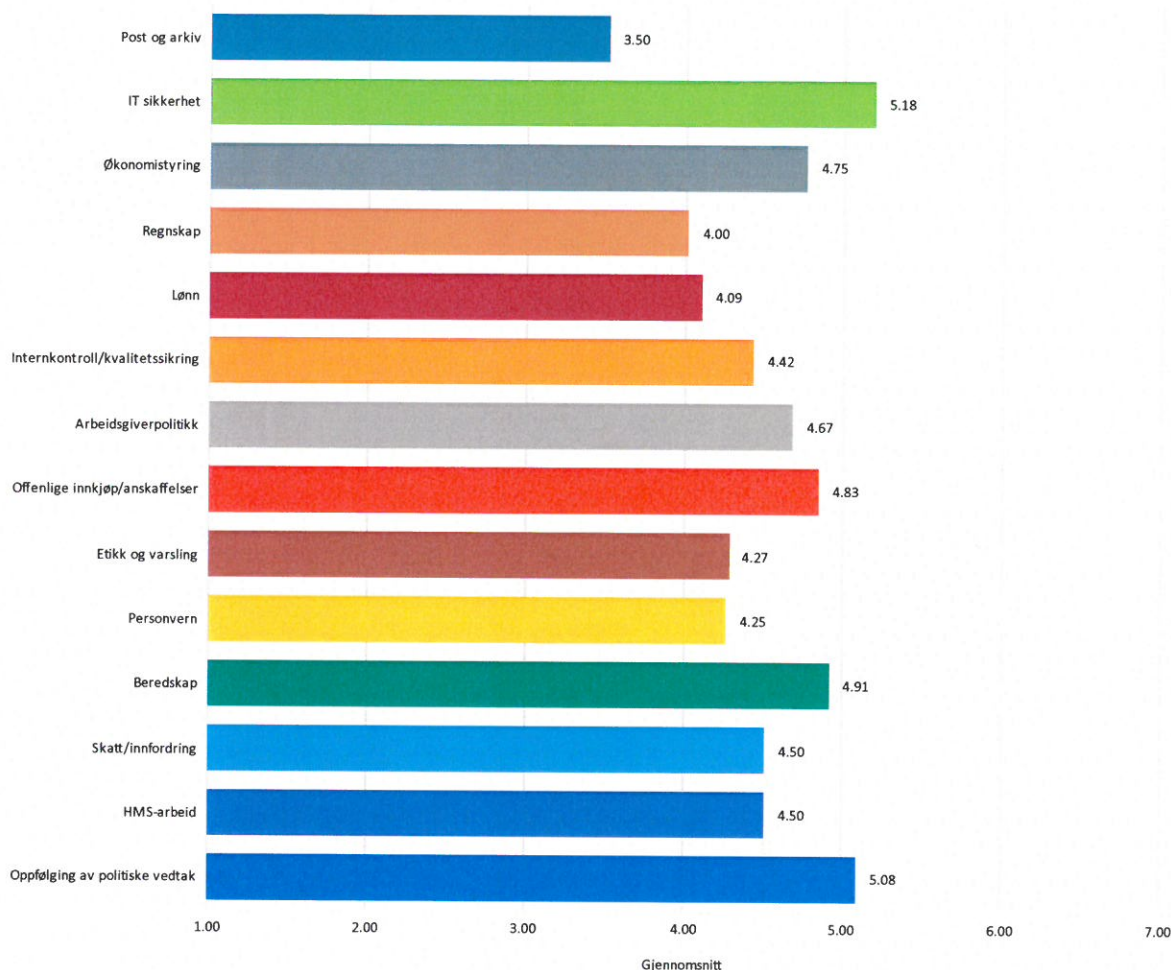
Opplæringsloven kapittel 9a handler om elevenes læringsmiljø. I § 9a–1 står det at: ... *«alle elevar i grunnskolen og vidaregåande skolar har rett til eit godt fysisk og psykososialt miljø som fremjar helse, trivsel og læring».*

Det betyr at ingen former for trakassering og mobbing skal tolereres. Ifølge opplæringsloven § 9a–3 har både ansatte og ledelse ansvar for at krenkelser og mobbing opphører straks. Rektor har ansvaret for at skolen jobber kontinuerlig og systematisk med skolemiljøet (§ 9a–4 i opplæringsloven).

Det har vært et sterkt fokus på tiltak mot mobbing fra sentrale skolemyndigheter de senere år. I og med at dette er et tema som respondentene i Rakkestad har trukket frem, anbefaler revisjonen kontrollutvalget å vurdere forvaltningsrevisjon på dette området. Revisjonen vil anbefale kontrollutvalget å vurdere en forvaltningsrevisjon som undersøker kommunens arbeid og tiltak mot mobbing i skolen.

Sentraladministrasjon

Sentraladministrasjonen var det hovedområdet innenfor den kommunale forvaltningen som ble prioritert lavest med hensyn til viktigheten av forvaltningsrevisjon på området. På spørsmålet om hvilket tema innenfor sentraladministrasjonens område man mente var viktig, pekte respondentene på IT-sikkerhet.

NorSIS (Norsk senter for informasjonssikring) som er en del av regjeringens helhetlige satsing på informasjonssikkerhet i Norge, har sommeren 2018 utgitt en rapport som peker på at det er store mangler ved norske kommuners evne og kapasitet til å håndtere egen IKT-sikkerhet (<https://norsis.no/wp-content/uploads/2018/05/Utredning-Kommune-CSIRT.pdf>). I rapporten vises det til at både Riksrevisjonen, Datatilsynet og Digitalt sårbarhetsutvalg har påpekt en rekke brudd på personvernreglene, alvorlige svakheter i informasjonssikkerheten og kompetansemangel innen IKT-sikkerhet i kommunene. Basert på vurderinger som er gjort i denne rapporten, samt det faktum at respondentene i Rakkestad også har pekt på IKT-sikkerhet som et aktuelt forvaltningsrevisjonstema, anbefaler revisjonen kontrollutvalget å vurdere dette. Revisjonen vil også peke på at dette vil være et aktuelt forvaltningsrevisjonsprosjekt for den nye stor-kommunen.

Aktuelle forvaltningsrevisjonstemaer

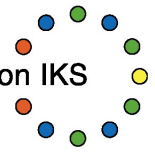
- Sykehjemstjenesten – kvalitet
- Brann- og redningstjenesten
- Grunnskole – kvalitet i undervisningen
- Tiltak mot mobbing – grunnskolen
- IKT-sikkerhet/personvern

Plan for forvaltningsrevisjon – kontrollutvalgets prioriteringer

Kontrollutvalget i Rakkestad har i møte 19.09.2018 utarbeidet følgende plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2019 – 2020.

	Prosjekttittel
1	
2	

Revisjonsplan

Forvaltningsrevisjon

Rakkestad kommune

2019-2020

INNHOLDSFORTEGNELSE

1. INNLEDNING	3
1.1. Hjemmel for forvaltningsrevisjon	3
1.2. Hva er forvaltningsrevisjon?	3
1.3 Gjennomføring av forvaltningsrevisjon	4
2. ORGANISERING AV FORVALTNINGSREVISJON I IØKR IKS	6
3. PLANLEGGING AV FORVALTNINGSREVISJON	6
4. PLAN	7
4.1. Identifisering og prioritering av prosjekter	7
4.2. Endringer i plan	8
4.3. Endelig plan for alle kommuner	8

1. INNLEDNING

1.1. Hjemmel for forvaltningsrevisjon

Revisjonen skal i henhold til kommuneloven kapittel 12 § 78 og forskrift om revisjon av 1. juli 2004 kapittel 3 § 6 utføre forvaltningsrevisjon. Etter forskriftens § 7 innebærer forvaltningsrevisjon å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak og forutsetninger, herunder om:

- a) Forvaltningen bruker ressurser til å løse oppgaver som samsvarer med kommunestyrets vedtak og forutsetninger,
- b) Forvaltningens ressursbruk og virkemidler er effektive i forhold til målene som er satt på området,
- c) Regelverket etterleves,
- d) Forvaltningens styringsverktøy og virkemidler er hensiktsmessige,
- e) Beslutningsgrunnlaget fra administrasjon til de politiske organ samsvarer med offentlige utredningskrav,
- f) Resultatene i tjenesteproduksjon er i tråd med kommunestyrets forutsetninger og/eller om resultatene for virksomheten er nådd.

Gjennomføring og rapportering på forvaltningsrevisjon skal skje i henhold til god kommunal revisjonsskikk og etablerte og anerkjente standarder på området, og det skal etableres revisjonskriterier for det enkelte prosjekt. Ved gjennomføring av prosjekter benyttes standard RSK 001 utarbeidet av NKRF¹, ”Standard for forvaltningsrevisjon.”

1.2. Hva er forvaltningsrevisjon?

Norges Kommunerevisorforbund (NKRF) har etablert en egen standard (RSK001) og veileder for forvaltningsrevisjon. Denne definerer begrepet forvaltningsrevisjon i kommunal sammenheng.

Hensikten med en forvaltningsrevisjon er blant annet å bidra til en bedre og mer effektiv kommunal forvaltning. Når det utføres forvaltningsrevisjon, kan det blant annet settet fokus på økonomi, måloppnåelse og oppfølging av lovverk. Behovet for forvaltningsrevisjon er stort. Kommunen står overfor betydelige utfordringer. Innbyggerne stiller større kvalitet til tjenestene, sentrale myndigheter stiller krav til økonomisk effektivitet, men også innhold i tjenester, markeder skaper økt konkurranse, og det er ofte manglende samsvar mellom mål og tilgjengelige ressurser. Det er også viktig at folkevalgte får nøytral styringsinformasjon.

Dette medfører at kommunene som oftest må rette større fokus på ressursbruk, styring og ledelse. Det må styres etter flere variabler enn økonomiske data, med evaluering av måloppnåelsen, og det blir stilt større krav til ledelse.

Ved utøvelse av forvaltningsrevisjon bidrar kontrollutvalget blant annet til:

---

¹ NKRF - Norges Kommunerevisor Forening

- Å påvise forbedringsområder som bidrar til økt produktivitet og måloppnåelse i forhold til politiske vedtak og forutsetninger
- Å bidra med informasjon til kommunens beslutningstakere som er til nytte for
  - å styrke kommunestyrets grunnlag for styring
  - kontrollutvalgets tilsyn med forvaltningen
  - ledelsens vurdering av muligheter for mer sparsom/ økonomisk drift, økt produktivitet, større effektivitet og bedre måloppnåelse
  - rasjonell, målrettet og kostnadseffektiv drift

1.3 Gjennomføring av forvaltningsrevisjon

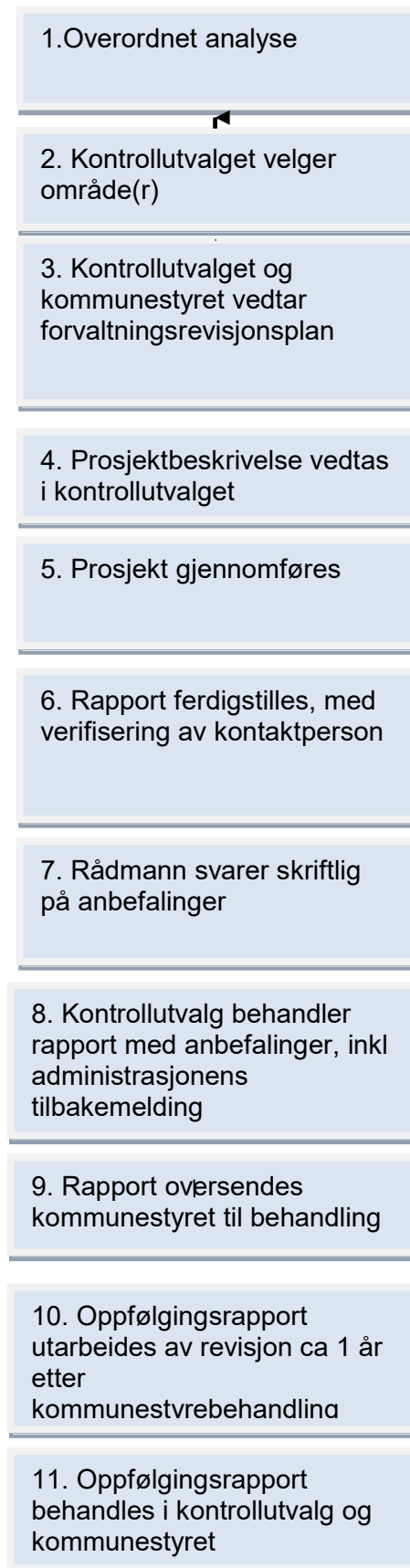
Forvaltningsrevisjon har sitt utspring i en overordnet analyse. Den overordnede analysen er basert på innsamlet skriftlig informasjon og statistikk, spørreundersøkelser og samtaler med rådmann/ ordfører, eventuelle andre folkevalgte og administrasjon. På bakgrunn av denne analysen legges det opp til en utvelgelse av forvaltningsrevisjonsprosjekter basert på risiko- og vesentlighetsvurderinger.

Hensikten med den overordnede analysen er å fremskaffe relevant informasjon om kommunens virksomhet, slik at det skal være mulig for kontrollutvalget å legge plan for forvaltningsrevisjon og å prioritere mellom ulike områder hvor det kan være aktuelt å gjøre forvaltningsrevisjon. Målet er å avdekke indikasjoner på avvik eller svakheter i forvaltningen sett i forhold til lover, forskrifter, kommunestyrets vedtak og forutsetninger. I uttrykket «risiko- og vesentlighetsvurderinger» menes at det skal gjøres en vurdering av hvilke områder i kommunens virksomheter det er risiko for vesentlige avvik. Dette i forhold til de vedtak, forutsetninger og mål som er satt for virksomheten.

Ved utformingen av et prosjekt vil kontrollutvalget avgrense temaet slik at prosjektet blir konkret og gir kontrollutvalget de nødvendige opplysninger for deres kontroll med kommunen.

Forvaltningsrevisjon skal organiseres som et prosjekt og består av fasene som figuren på neste side illustrerer:

Syklusen i forvaltningsrevisjon:

Figur 1

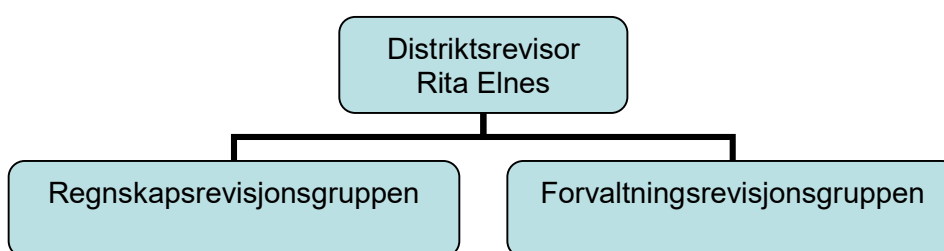
2. ORGANISERING AV FORVALTNINGSREVISJON I IØKR IKS

Forvaltningsrevisjon er organisert som egen faggruppe i Indre Østfold Kommunerevisjon IKS.

Gruppen består av:

Forvaltningsrevisor	Casper Støten
Forvaltningsrevisor	Sten Morten Henningsmoen
Forvaltningsrevisor	Vakant stilling
Konst. fagansvarlig forvaltningsrevisor	Frank Willy Vindløv Larsen

I figuren nedenfor fremkommer det hvor i organisasjonen gruppen er plassert.

Figur 2

For år 2019 er 4 årsverk satt av til forvaltningsrevisjon.

3. PLANLEGGING AV FORVALTNINGSREVISJON

I henhold til Forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner (FOR 2004-06-15 nr 905) § 9 skal kontrollutvalget påse at kommunens virksomhet årlig blir gjenstand for forvaltningsrevisjon. I § 10 heter det at kontrollutvalget skal utarbeide en plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon minst en gang i valgperioden. Planen skal revideres etter fire år. Planen skal baseres på en overordnet analyse av kommunens virksomhet ut fra en risiko- og vesentlighetsvurdering. Det skal være en rullering av den overordnede analyse hvert 2. år, og eventuelt medfølgende endringer i revisjonsplanen.

Planen vedtas av kommunestyret, som kan delegere til kontrollutvalget å endre denne.

4. PLAN

4.1. Identifisering og prioritering av prosjekter

I tabellen under vises en oversikt over hvilke forvaltningsrevisjonsprosjekter som tidligere er blitt gjennomført i Rakkestad kommune:

Prosjekt:	Årstall for gjennomført prosjekt
MVA	1998
Forsikringsordningen i kommunen	1997
Budsjettkontroll og budsjettrutiner	1997
Egenbetaling for opphold på inst.	1999
Ressursbruk i skolen og foreldrebetaling i SFO	2000
Tildeling av helsetjenester	2001
VARF-området	2002
Forskuddsfordeling skatt	2002
Brukerundersøkelse i hjemmebaserte tjenester	2002
Handlingsplan for eldre 1997-2001	2003
Refusjon og tilskuddsordningen	2004
Felles KOSTRA	2005
Vedlikehold av kommunale bygninger	2005
Anbudsrutiner og anbudspraksis	2006
Ressursstyring i pleie og omsorg	2008
Økonomistyring i pleie og omsorg	2008
Tildeling av barnevernstjenester	2008
Ressursstyring i grunnskolen	2008/2009
NAV	2010/2011
Rutiner for postgang	2011/ 2012
Kartlegging: Rakkestadhallene AS	2011
Byggesaksbehandling	2012
Bruk av konsulent tjenester	2014
Oppfølging av politiske vedtak og mål generelt, og spesielt innen teknisk	2015
Fosterhjem	2016
Offentlige anskaffelser	2018
Sykefravær	2019

Kontrollutvalget behandlet i møte den 19. september 2018 sak om overordnet analyse. Det skal gjennomføres to nye prosjekter i kommende toårsperiode i Rakkestad kommune.

For kommende periode gjennomføres følgende prosjekter i Rakkestad kommune:

Det er avsatt 1208 timer til forvaltningsrevisjon i toårsperioden. Dette er timer til overordnet analyse, plan for forvaltningsrevisjon, utarbeidelse av prosjektbeskrivelser, gjennomføring av forvaltningsrevisjonsprosjekter, oppfølging av forvaltningsrevisjonsprosjektene og selskapskontroll. I disse timene ligger også behandling i kontrollutvalg og kommunestyret.

4.2. Endringer i plan

Dersom det skulle være behov for å endre planen må dette tas opp i egen sak i kommunestyret. Kommunestyret kan imidlertid delegere denne beslutningen til kontrollutvalget.

4.3. Endelig plan for alle kommuner

Endelig fremdriftsplan for alle kommuner i Indre Østfold Kommunerevisjon IKS sitt distrikt vil bli utarbeidet og lagt frem for kontrollutvalget til orientering etter at alle kommunestyrene/bystyrene har behandlet plan og prioritering av forvaltningsrevisjonsprosjekt.

Indre Østfold kommunerevisjon IKS
19. september 2018

(Sign.)
Frank Willy Vindløv Larsen
Konst. fagansvarlig forvaltningsrevisor

(Sign.)
Rita Elnes
Distriktsrevisor

Saksnr.: 2018/9817
Dokumentnr.: 7
Løpenr.: 166805/2018
Klassering: 510/128
Saksbehandler: Anita Rovedal

Møtebok

Behandlet av Kontrollutvalget Rakkestad	Møtedato 19.09.2018	Utvalgssaksnr. 18/23
---	-------------------------------	--------------------------------

Rakkestad kontrollutvalg - Møteplan for 2. halvår 2018

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

Med forbehold om endringer fastsetter kontrollutvalget følgende møtedager for sin virksomhet 2. halvår 2018:

1. møte: onsdag 14. november kl. 08:30

Rakkestad, 22.08.18
Indre Østfold kontrollutvalgssekretariat IKS

Vedlegg

Ingen

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

Ingen

Saksopplysninger

I henhold til kommuneloven § 32 er det utvalget selv, kommunestyret eller utvalgets leder som fastsetter når det skal avholdes utvalgsmøter.

Av praktiske grunner innstiller sekretariatet på at utvalget fastsetter møteplan for hvert halvår.

Det er møteplikt i kontrollutvalgets møter, og evt. gyldig forfall må meldes sekretariatet så fort som mulig slik at vara kan innkalles.

Vurdering

Det er i innstillingen foreslått 1 møte for andre halvår 2018. Årshjulet for kontrollutvalget, som går fram av strategidokumentet, legger føringer for hvor mange møter kontrollutvalget bør holde, samt innholdet i disse.

Når det er foreslått konkrete dager så har dette sammenheng med sekretariatets praktiske muligheter til saksbehandling osv., samt forholdet til frister, ferieavvikling m.m.

Utover møtene som er foreslått, er det opp til utvalget å endre tidspunkter, bestemme andre møter, eller å avlyse allerede berammede møter.

Saksnr.: 2018/9817
Dokumentnr.: 2
Løpenr.: 135031/2018
Klassering: 510/128
Saksbehandler: Anita Rovedal

Møtebok

Behandlet av Kontrollutvalget Rakkestad	Møtedato 19.09.2018	Utvalgssaksnr. 18/24
---	-------------------------------	--------------------------------

---

Informasjon fra revisjonen

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

Informasjonen fra revisjonen tas til orientering.

Rakkestad, 22.06.18
Indre Østfold kontrollutvalgssekretariat IKS

Vedlegg

Ingen

Saksopplysninger

Revisjonen orienterer kontrollutvalget om revisjonens arbeid.

Vurdering

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å ta saken til orientering.

Saksnr.: 2018/9817
Dokumentnr.: 3
Løpenr.: 135034/2018
Klassering: 510/128
Saksbehandler: Anita Rovedal

Møtebok

Behandlet av Kontrollutvalget Rakkestad	Møtedato 19.09.2018	Utvalgssaksnr. 18/25
---	-------------------------------	--------------------------------

---

Eventuelt

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

Saken legges fram uten innstilling.

Rakkestad, 22.06.2018
Indre Østfold kontrollutvalgssekretariat IKS